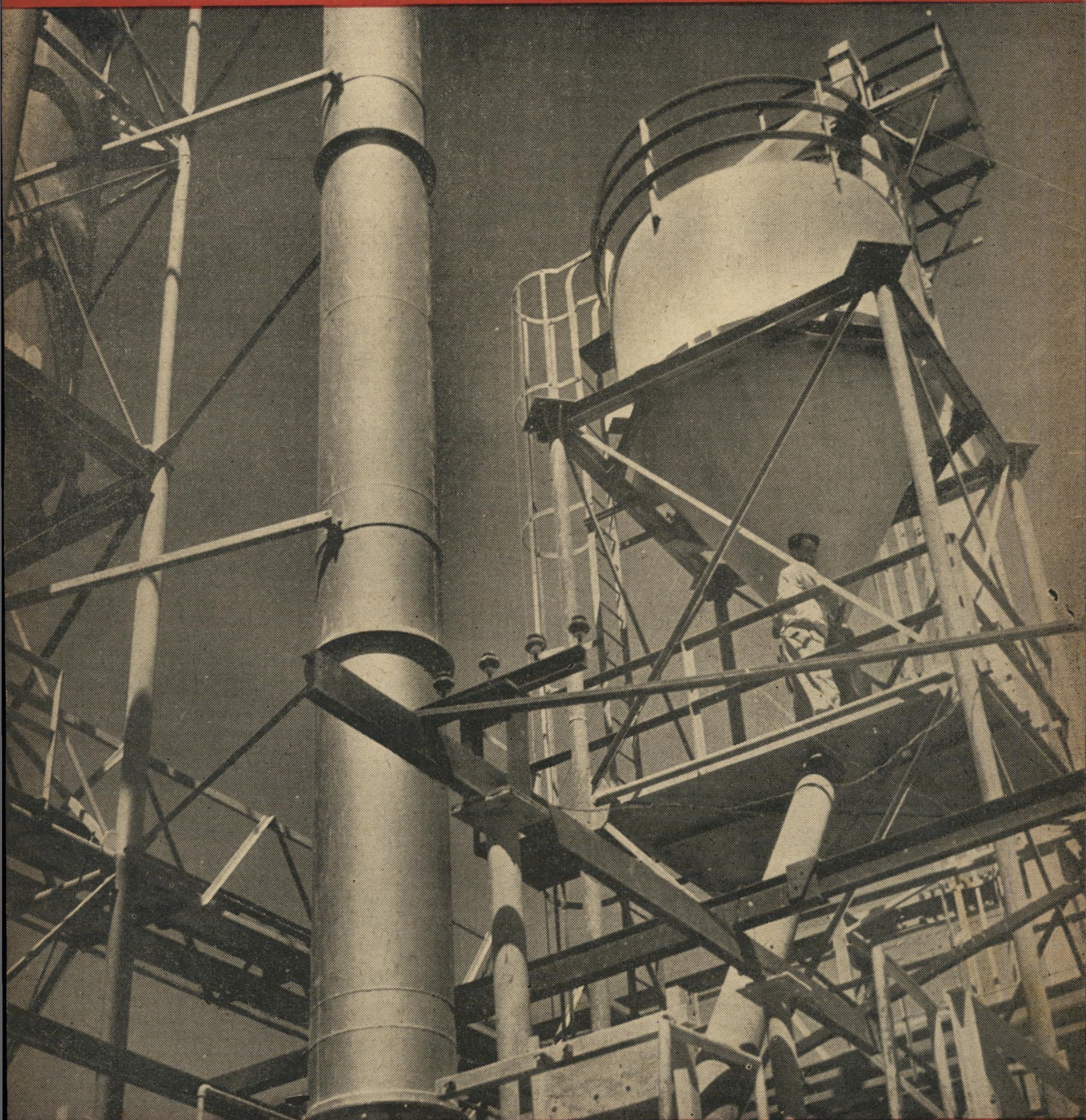

העולם הזה

המחיר
75
מיל

23. 2. 1950
י' אדר תשי"ז
מס 645
שנה 18

חיפה - מרכז התעשייה הכבדה בישראל

**השבועון
המצויד
לכל**

חיפה - עיר התעשייה והנמל

ד"ר הרצל כינה את חיפה ברומן הנפלא שלו "אלטנולנד" בשם "עיר העתיד". מני אז עבר יובל שנים, וחיפה נהפכה והיתה לעיר ההודו. כל שמשקיף על העיר מהר הכרמל, צופה על פני הנמל ומפעלי התעשייה, מרגיש בחייה המפכים ובתסיסה המתמדת שבה. כבר היום הפכה חיפה לעיר המפתח של מדינת ישראל, ואיש — גם במיטב דמיונו — לא יוכל להתנבא מה יהיו פניה בעוד עשר שנים. שכן גורמים רבים נצטרפו יחד לעשותה לעיר ההודו והעתיד: היא שוכנת לחוף ימים, יש לה אחד הנמלים הגדולים בים התיכון, מסילת ברזל, מפעלי תעשייה ועורף חקלאי נרחב.

הצילומים בשער ובעמוד זה: ר. יונס

רבים המבקרים בחיפה בכל ימות השנה. בתמונה: נערות מן העמק עוזות במדרגות תחנת הרכבת.

פירוק סחורות והטענתם.

ספן ישראלי נהנה מזוו השמש ומסיגריה.

טיול בוקר בשדרת תמרים על הר הכרמל.

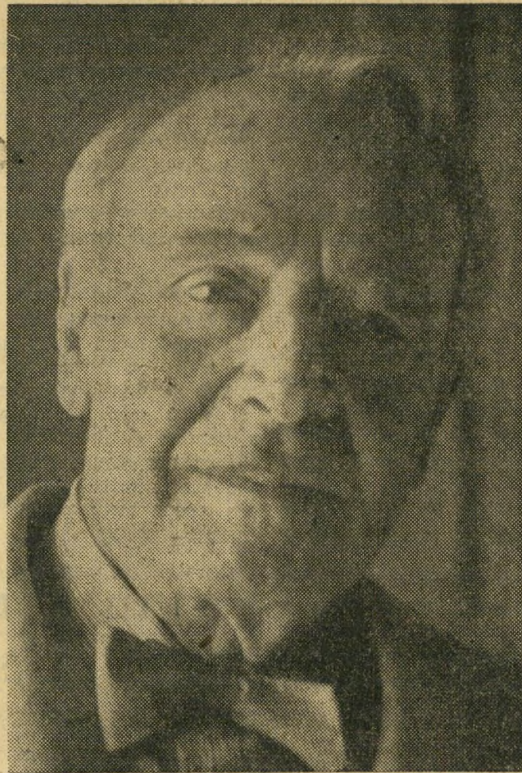
חיפה הערבית בהריסותיה...

סרגיי קוסביצקי

הפגישה עם קוסביצקי — חוויה היא, במלוא מובן המלה. ישיש מופלא, מלא חן. "שארם" כזה, לא ראיתי מימי. הוא ספג לתוכו את המוסיקה בחייו הארוך כים, עטורי הצלחה בלתי רגילה הן באירופה והן באמריקה, עד שלעיתים יש לך הרושם שהאיש אינו אלא מוסיקה בהתגלמותה. האיש כולו הוא מוזיקה של רכות ורוח קרביית איתנה, רגישות ורצון משתלט על כלים מוסיקליים. רוי סיות, אירופיות, יהדות ומיטב האמריקניות מעורבות בו ויוצרות סינתזה מופלאה. תנועותיו עיקר השיחה — מן ההכרח להקדיש להן מסה מיוחדת, שכן אישיותו מוצאת בהן ביטוי לא פחות מאשר אצל הרקדן.

לאט לאט גלל לפני קוסביצקי את פרשת חייו, עמד על התמורות בתחנות החשובות. לא, איננו קרובו של החזן קוסביצקי; אין כל קשר משפחתי בינינו. שמו היה תמיד סרגיי, אינו זוכר איזה שם עברי ניתן לו. בשמות רוסיים מובהקים השתמשו תמיד במשפחה. אביו: אלכסנדר אלכסנדרוביץ, אחיו: ליאונדי, אחד מדודיו: אדולף. דוד שני עלה לדרגת אדמירל, נתחבב מאד על הצאר ונכנס למשפחת הרומנובים. הוא שילם מחיר מסוים בעד עלייתו: המיר את דתו. ואיך? — שואל אני. קוסביצקי מתרגש: חלילה! בשום פנים לא היה עושה את הצעד הזה. יהודי אדוק היה, שומר מצוות. נטל ידיו לפני כל ארוחה, עם שחר התעטף בטי לית והניח תפילין. לפתע מוארים פני קוסביצקי באור מיוחד במינו, אור נשמתו הגוה והעדינה קורן על פניו האצילים, החרושים קמטי המאבק הפנימי. — הגני נוכר ברעז זה, שדוד בימים הרחוקים והם, לפני שבעים שנה, דיבר אתי אי פעם על בית לע' מנו, על מולדת. מאז נשכח הדבר. עתה עולה, בזכרוני בפעם הראשונה... אבא סיפר לי פעם שמוצאו מבית דוד המלך.

— משפחתי היתה מוסיקלית מאד, מזה דורות רבים — ממשיך המאייסטר לגולל את אחת הפרשות המוסיקליות המזהירות ביותר בדברי ימי עמנו — אמי פרטה על פסנתר, אבא — על כינור. אמי מתה עלי בגיל שנתיים, גרנו בניוני גודואק, עיירה קטנה בין מוסקבה לפטרסבורג. בגיל חמש הוכ' נסתי לחדר, אך התעניינתי במוסיקה למעלה מכל. בגיל שבע התחלתי לעסוק בקומפוזיציה מבלי לדעת דבר, רציתי להיות מנצח וקומפוזיטר. כיוון שב עיירתי לא היה קונסרבטוריון עברתי למוסקבה בגיל ארבע-עשרה. כיוון שהייתי נער עני שלא היה מסוגל לשלם בעד הלימודים, אמר לי המנהל שאינו מוכן לקבלני אלא אם אתמסר ללימוד כל בלתי-פופולארי. כך בחרתי ב"דובל-באס". נטייתו משכונת לניצחון ולקומפוזיציה. לכן זנחתי את הכלי אשר לימדו נכפה עלי. המנהל עמד כמובן על כך והזהירני שאם אמשיך ברש' לנחתי גורשני מן הקונסרבטוריון. אכן לא נשארה לי כל ברירה מאשר להת' מסר ללמוד. כך נדלקה בי התעניינות שהפכה להתלהבות. נתעוררה בי אמיצה יה לעשות דברמה למען הכלי הזה, שהזנחתי כל כך על ידי כל המוסיקאים. תוך שנתיים התקדמתי במידה כזו שני תנה לי הזכות להופיע הופעת סולו ב"אולם האצילים" של הקונסרבטוריון. זה היה, אולי, קונצרט הסולו הראשון ל"דובל-באס" בתולדות המוסיקה ברוסיה. הצלחתי היתה בלתי רגילה. מטר של הזמנות ירד עלי מכל עבר והנער העני של אתמול הפך לאמן מפורסם ועשיר. צורפתי לתזמורת הממלכתית. זו היתה עמדה חשובה מאד בימים ההם, אך השאיפה לניצחון לא נתנה לי מנוח

הצילום: מ. פוירשטיין

שכלי אחד יהיה אשר יהיה, אינו מסוגל לספק את דרישותי. דומה הייתי לצייר שאינו מוכן להסתפק בסולם צבעים דל ונוזק לסולם רחב פי כמה. שאפתי לתזמורת שלימה, שאוכל לנצח עליה. את הנסיון הראשון עשיתי בברלין. בימים ההם היה הכנר היהודי-הרוסי המפורסם יואכים מנהל הקונסרבטוריון בבירה הגרמנית. הוא העמיד לרשותי תזמורת של תלמידים. התחלתי בעבודה באחד מאולמי תיאטרון שילר. לא חשבי חי כלל על קונצרט, או על כל הופעה פומבית. עסקתי במוסיקה לשמה, אך הזמנתי כמה מידידי לחזרות. אחר ארבע עים חזרות אמרו לי שאין אני צריך להתממה עוד, הגני "בשל" בהחלט להופעה פומבית. אכן, הלכתי לתזמורת הפילהרמונית של ברלין ושכרתי לקו צרט. זה היה מפעל כלכלי גרידא בימים ההם, ללא שמץ של אידיאליזם. הם נגנו בשביל כל מי ששילם להם. הופעת הבכורה הוכתרה בהצלחה.

המאייסטר צנוע מאד. יודע אני שעתוני ברלין גמרו כולם את ההלל על המנצח החדש וכתבו: יש לנו מנצח גדול נוסף, או המנצחים הגדולים חייבים לדעת שקם להם מתחרה. קוסביצקי ממשיך:

— מיד הוזמנתי לאנגליה לנצח. בכלל ניצחתי באנגליה יותר מאשר בכל ארץ אחרת. פרט לאמריקה.

— וה"דובל-באס", הרי ידוע שה' מאייסטר נמנה על שלושת המנגנים המפורסמים ביותר של כלי זה? — רק לפני עשרים שנה הפסקתי את הנגינה על הבסנון הכפול. קונצרט הפרידה שלי מן הכלי עורר התעניינות גדולה מאד בבוסטון, שכן באותו פרק זמן הייתי כבר מנצח התזמורת הפיל' הרמונית שם. כל ההכנסות, שעלו לשנים עשר אלף דולר, תרמתי למטרות צדקה. שמונת אלפים דולר תרמתי לטובת סטודנטים רוסיים, שברחו ממור

לדתם, 1500 דולר שלחתי למכון למור' סיקה בחיפה. הגברת דונייה-וייצמן, אחות הנשיא, הזכירה לי את הדבר הש' בוע במכתב. אני שכחתי את הענין, מכל מקום עוד לפני עשרים שנה זכרתי את חיפה. חוץ מזה היה לי קשר חי עם החיים המוסיקליים של א"י באמצ' עות ידידי היקר פרופיסור שור המנוח;

עיים נפגשתי עם הנשיא טרומאן בענין זה ואמרתי לו, שהרמה התרבותית של כל אומה נשפעת על ידי התפתחות האמנות בכלל ועל ידי התפתחות אמנות המוסיקה בפרט. הנשיא טרומאן דן עתה בהצעת להקמת מיניסטריון לאמ' נות. הגני משוכנע עד עומק לבי, שה' ממשלה, כל ממשלה, חייבת לספק את הצרכים הרוחניים של האוכלוסיה לא פחות מאשר את הצרכים החמריים. הממשלה חייבת לספק מזון רוחני בד' יוק נמרץ כפי שהיא מספקת כבישים או גשרים. הגני סקרנים מאד לדעת כיצד תיגש ישראל לבעיה זו, כיצד יאורגן הדבר כאן. אנו מקוים שישראל תעשיר את העולם בצורות חדשות, בגישה חדשה.

הגני מעיר שפרנק פלג נתמנה למש' רה ממשלתית חשובה בשטח המוסיקה.

— אהה, הצעיר ההוא, שמעתיו מנגן. הוא ניגן טוב מאד, אם יוכיח כשרון אדמיניסטרטיבי שלא יפול במ' אומה מכשרונו המוסיקלי, יהיה טוב.

המאייסטר חוזר לבעיית ישראל. — מקוים אנו שישראל תעשה את הדברים בצורה הנכונה. אנו תקווה, שישראל תחדש נעוריה ותתן לעולם מעין דת חדשה, הרי מתרכזים כאן מיטב הכוחות האידאליסטיים של האר' מטה.

— אינני סבור שנוכל למלא מיד את התקוות הגדולות שאתה תולה בנו, מאייסטר. קשיים עצומים מכבידים עלינו בשטח הכלכלה, הפוליטיקה וה' עליה...

— מדבר אני מתוך פרספקטיבה היסטורית. מה הן מאה שנים מתוך פרספקטיבה זו? על כל פנים, ישראל חייבת להעלות את עצמה על הדרך הנ' כונה. ישראל נתנה לעולם את הישגו הרוחני החשוב ביותר, את האמונה, ואם יתרכזו כאן טובי בנינו בשטח המור' סיקה והאמנויות לסוגיהן, אם נעבוד יחד מובטחני שהתוצאות לא יכזיבו... — המכיר אתה, מאייסטר, את סגנונו המוסיקלי החדש? הצודקים מחברינו בחפשיהם?

(המשך בעמוד 12)

שבת

חלות, יין, נרות וכלי שולחן מבס'ה

מבס'ה

לבנים ולבני בנים

כלי שולחן מצופים כסף באחריות ל-25 שנה

פרסום אטלינגר

אפיזודה בבארי

הסרגדיה של שני קונילמל

(לא לפי גולדפאדן)

מאת יהודה הראה

— אני קונילמל! — צעק השחקן הצולע על הבמה.

— לא! כי אני קונילמל — השיב כנגדו שחקן אחר, אף הוא צולע, והקהל צחק.

זוהי הקומדיה "שני קונילמל" מאת גולדפאדן.

בבית המשפט מתנהלת מערכה דוֹ-מה, אלא שאין היא קומדיה כלל. אל דוכן השופטים פונים שנים הטוענים שהם קרוביה של פלוגית זיל מפולין, שנשרפה במשרפות הגזים, ואין השנים טוענים לקרבת המשפחה כדי לגמול חסד אחרון עם הפלוגית זיל. ריבם מתנהל סביב מגרש שהוא רכוש של אותה הפלוגית.

ומעשה שהיה, כך היה: בעיר הגדוֹ-לה גרה הפלוגית. חייה היו מוקדשים לעם ולמולדת הרחוקה. את עניניה הפרטיים דחתה לפינה. אחרי כמה נסיוֹ-נות שנכשלו לחיי משפחה תקינים, גרִ-שה את אוסף מחזריה הקבועים ודבקה במולדת הישנה—החדשה. באספות־עם היתה מרצה על המולדת, עירבבה במקִ-צת את תחומי הקיבוץ והקבוצה, אלא שאיש לא עמד על טעויותיה, ותמיד הצליחה להתחמק בין סבכי החלוציות הססגוניות.

אחרי שורת נאומים ארוכים החִ-ליטה לנסות ולבוא ארצה בעצמה. אר־זה את שמלותיה, צררה בצרור גם את תעודותיה המוכיחות על פעולותיה הִל־אומיות, ויצאה לדרך. בהגיעה ארצה החליקה להשקיע הון במגרש חול אי־שם בשכונות הספר של תל־אביב. שלמה מעט מכספה, וצרפה לתעודותיה את הקושאן המקנה לה את רכושה, וחזרה לפולניה.

חלפו שנים, והנאצים נשתלטו על פולין, וקולה נדם. היא הושמדה.

המלחמה נסתיימה, ולפתע נזכרו בני משפחתה הרחוקים הנפוצים בשבעים מדינה בדמורה, או ביתר דיוק, באותו מגרש בתל אביב. במכתב שכתבו למִ-שלת ישראל נאמר: "אחותנו זיל גועה במחנות המוות, והשאירה אחריה מגרש יתום המשוּעֵ-לבעלים. על אמיתות מִכ־תבינו יכולים להעיד הרבי מורשה זיל, הרבי מביאליסטוק זיל, ראש ההסתדרות הציונית בצירנוביץ זיל, ועוד רבים א־ח־רים זיל".

וממשלת ישראל האמינה למכתבם, והתכונה להעביר את הקושאן על שמם, אלא שלפתע הופיע זוג אחר, לא כל כך זיל אלא זול, ופנה בשפף דברים, תערובת של אידיש, עברית וקולות בני־לאומיות, ותבע את המגרש כרכושו שלו. אף הזוג התובע הוא מניצולי תופת. אם כי בבית המשפט טוען הבעל, הרי אשתו היא ההוכחה, והבעל אומר: אשתי לא זיל, יביאו היריבים גם הם עדים שאינם כל כך זיל. וניכר בתובעים כי הם מאחלים לאשה זיל אתה גדול. אלא שביטויים מעידה האשה כדלקמן:

— הפלוגית זיל הגה בת אחות דודי הזקן מהעירייה הקטנה בפלך רובנו. ואין היא קרובה ליריבים התובעים, היות והם קרובי בעלה הראשון שנת־גרשה ממנו בעודה צעירה על שלא מילא את חובות הבעל כראוי.

כמובן שהתובעים מרחבי העולם אי־נם מסתפקים בעדויות ה"זילי", אלא אוספים מכתבים המוכיחים את שייכות המגרש זנן להם. אלה אומרים: פלוי־נית קרובתי, ואלה אומרים: לא, כי קרובתי היא!

האין זו הסרגדיה של שני קונילמל?

ידי קצין גרמני ועד עתה איני יודעת עליה דבר... ראיתי את מוסוליני בגד־לותו, ואף כשהושלך כנגלה בחוצות. ובעל החווילה הזאת בה אתם יושבים, היה עתיד־נכסים עד שהרגוהו הפרטי־זנים, ולא עזר לו כל כספו הרב. הוא היה אדם טוב, הייתי בשרותו שתי־עשרה שנה ושלווה וחצי חדשים. הוא התייחס אלי יפה, והיה מעניק מתנות לחגים לכל בני המשפחה. אני בכיתי מאד כשהרגוהו... — וכאן נתערפלו עיניה של האשה בדמעות. הוציאה ממִ-טה, קינתה את חוטמה והציצה סביבה כיצד משפיעים דבריה על המאזינים. החבראי האזינו לדבריה בסקרנות, שכן הרגישו שהעיקר עדיין לא נאמר, והיא רק מכשירה את הקרקע לעיקר. אסור גות ומחזות אימים כאלה העוברים על אדם עשויים למוטט את עצביו ולטרול־דעתו; כנראה חזקה אני מאד שלא קרני כזאת... אך זה לא נורא כל כך, אפשר להבריא מכל מחלה. הגה היתה אצלנו בעיירה נערה שנטרפה עליה דעתה, ואחר כמה שנים שוב הבריאה וחזרה לקדמותה. יש בעולם כל מיני

מאת זאב כחל

רועה צאן צועד בעקבות ה...עדר. ואילו כדי שהם ילכו בעקבותיו הוא זקוק ל...חליל ול...כלב.

בימים גדולים — ערגות גדולות.

עזרה למישהו גורמת לו לפעמים את... הנזק החמור ביותר.

הפורשים מהטבע אינם נמלטים מ... עונשו.

פרפרים לבנים בלילה מבקשים אף הם... שלל.

אל תבזה את הקוצים, כי לפעמים הם נותנים טעם לחיץ.

יש שחנן מתהלך כאבל בין פרחים ועל מרבדים, ויש שהקוצים הם הם המגלים לך את סוד החיים ואושרם.

אנשים שנפגעו במוחם... יש כאלה הצועקים, מזיקים ומסוכנים לבריות... ישנם שקטים, היושבים בחדר־חדרים דוממים במשך כל שעות היום, ואינם פוצים את פיהם, יש כאלה, המדמים את עצמם לאנשים גדולים... וישנם כ־א־לה, שכך סתם נשתבשה מעט דעתם מצרות הזמן, ודעתם אינה מיושבת כל צרכה... לכן אני אומר לכם... אל לכם להתייאש, גם אתם תבריא, ותזכו להיות כאחד האדם... —

הבחורים הציצו אחד בשני, תמהים על דבריה, מבלי להבין מה שחה הִ-קנה. והיא, המספרת, מאחר שגמרה חייכה אליהם בלבביות, ליקקה שפתיה, שידלה אותם, שישכבו לישון מוקדם, כאם המשדלת ליליה. כיוון שיצאה, הציצו איש בחברו וצחקו אדיר פרץ מגרונותיהם, צחק פרוץ של שמונה "צבירים" כבתי־אחת, ואם תרצה, הרי קולות כאלו נשמעו לעיתים קרובות מבית חוליריות שעה שיושביהם צוהלים:

— היא חושבת אותנו ל"מגיזנין"... — קרא גידי השמן, כשהוא קציא בקושי את המלים מפיו מחמת הצחוק. — מישהו סידר אותנו "עד העצם"! — הכריז ראוביק הגבוה ורחב הגרם והבט בשולחן בכך ידו הכבירה עד שכמעט נתבקע.

(המשך בעמוד 12)

שעורה על יד הזקנה בחדר הבישול. היא נמנעה מלהיפגש עם ה"משוגעים"; כשנודמן לה לראות אחד מהם הולך וקרב, מיד היתה חומקת במהירות ונִ-עלמה. לסוכנת הבית הזקנה היו ארבע בנות שהיו עובדות במקומות שונים בסביבה. משהיו מגיעות הביתה לעת ערב, היתה אחת מהן צועדת בראש לבחון אם אין אחד ה"מסורפים" משיח־בגן, ומשהיתה רואה את הדרך פנויה לפניה, היתה רומת לאחיותיה, והן היו חומקות במהירות על בהונות הרג־לים, מגיעות במרצה לביתן בירכתי החצר.

לימים נתבטל ה"זכס", והותר לצאת אל מחוץ לבנין. החליטו הבחורים לִב־קר בשכונת הבתים הסמוכה, שכן הגי־עם השמועה שקרקס בא למקום. אם תרצה לומר לקרקס יצאו, הרי אינך אלא טועה, למעשה הלכו להכיר נע־רות, ואין לכך מקום טוב מקרקס. כל שוכני הבית, שמונה במספר, עלו על הגיגם שמעמד חנייתו של הקרקס, היה בו גִ-חיות נודד, מכוניות שעשועים

לקט מימרות

יש אנשים, שאם אין בכוחם לעלות הם חייבים לרדת, אם נדחתה מנחת ידם הם מוכרחים לבנות לילות אִב־נים, אם הם לא נתקבלו בין הבונים הם מוכרחים להרוס ולהרעיל. תפקידם של אלה בחיים הוא לשים אבני־גִ-גף ומכשולים לרגלי טובים וסהורים מהם.

אם כבר הכרת את רוב הדרכים המוליכות לביתך, נסה פעם אחת את השביל הבלתי מוכר והאפל; יש בו משום סיכון, אך בו מהלך לפעמים גם הגורל, והוא, אולי, יזמן לך שם את שבקשת למצוא לשוא בשום מקום אחר.

כדור שלג יכול להגיע למדמים עצור־מים, אך במגע עם השמש הוא נתפך מיד ל...ביצה.

קטנות, ונדנדות. כשכאו הבחורים למִ-קום פינו להם כולם דרך, ונהורו שלא לעמוד בדִ-אמותיהם. מפִי סוכנת־הבית הזקנה עברה השמועה על מציאות "מִ-סד למטרופים" בבית הבודד, והחושבים הגיבו על כך, כשם שרגילים להגיב אנשים מן הישוב. החבראי לא הרגִ-שו תחילה בהתרחקות הקהל מהם, אך משנישו לגשת לקבוצת נערות שעמדה בקרבת מקום, ביקשו הנערות את סִלִי־חתם ופרחו במהרה כל עוד נפשו בהן, כשראו שלא עולה בידם למשוך את לב הנערות, עלו במכוניות השעשועים, כיוון שראו זאת שאר הנוסעים על מגִ-רש השעשועים, מיד פינו את הרחבה, כשפניהם מוריקים מפחד.

כך נמשך הדבר, עד שערב אחד נת־גלתה כל "המוזימה" בעת ששוחחה עמהם הזקנה. לאחר ארוחת הערב, שעה שהבחורים נתלקטו באחד החדרים מי־לקריאה ומי לשיחה בטלה, באה הזקנה וישבה בתוכם. לא האריכה בישיבתה והחלה מדברת:

— אני כיום כבת שישים — פתחה הזקנה — ורבות ראיתי בשנות חיי. ראיתי פעם כיצד הר גועש ומחרב־ארץ וישוביה... ראיתי שתי מלחמות־עולם, שבראשונה איבדתי את בעלי. שלו ילדתי שני בנים ושלוש בנות, ובמלחמה האחרונה נהרג בעלי השני ואחד מבני, ואחת מבנותי נחטפה על

ה"העפלה" הפכה לנחלת העבר. אם תשיח בה תראה כאילו אתה משקיע עצמך בסיפור היסטורי מן העבר הר־חוק, אף כי רק שנתיים ומחצה לערך עברו מאז סיום אותה פרשה נהדרת. ה"העפלה" ודרכיה הביאו אותנו לא־רצות אירופה השנונת, ובעיקר לצרפת ולאיטליה. בדרום איטליה, בסביבות בארי, הוקם אחד ממרכזיה, ובה המִ-תינה במחצית שנת 47 קבוצת בחורים מהפלים להתקנת ספינות להסעת מעִ-פילים ארצה.

בתי הקפה בבארי מלאים בטלנים, שכן עצלים הם בני הדרום. עמוס וחב־ריו לא שכנו בעיר עצמה, אלא בחו־ריו נאה מחוץ לעיר, שהיתה שייכת לפנים לפאשיסט. כיוון שנכנסו בעלות־הברית, עטו עליו הפרטיזנים וקטלוהו וביתו נעשה הפקר. היה זה בנין גדול בן קומותיים, שגדר אבן וברזל הקיפה אותו סביב, ושער־ברזל כביר, שסובב על צירים חלודים חוסם את פתחו. עם הפתחו היה משמיע קולות משונים הנשמעים למרחוק. בבית פנימה היו חדרים רבים מרווחים, ובהם מיטות ברזל בעלות פיתוחים נאים.

בקצה החצר בית־משרתים קטן, שה־ה מוקף גינת־פרחים נטושה. בחצר הבית עצים לרוב, שהעטו קדרות על הבית, והוסיפו גוון לאווירתו המיסתור־רית.

האחראי לחבורה המציא הסוואה מקורית להעלים את העובדה של ריכוז האנשים. ולא הרגישו בכך החבראי עד שלא החלה המשרתת האיטלקית הזקנה לזקחת אתם דברים. משרתת זו היתה כבת שישים, מנוסה בעבודות־בית וגבונה למדי. כשהגיעו הבחורים למקום, סת לה בינייה האחראי, שהללו נתקבצו ממחנות ההשמדה באירופה, וגטרפה עליהם דעתם במקצת בשל התלאות שנתנסו בהן. רחמיה של המִ-שרת נכמרו על ה"מסכנים" והיא טיפ־לה בהם כאם מסורה. התנהגותם אף חיזקה בה את אמונתה בשגעונם. היתה זו תקופה חמורה של "זכס", ובינייה אסר עליהם לעזוב את שטח הבית, ול־הימנע עד כמה שאפשר מלהיראות בחוץ. אותו זמן הגיעו לבארי כמה סוכני־בולשת בריטיים מהארץ, וזו הִי־תה הסיבה לאמצעי ההוריות המיוחדים. כלל זה נקוט בידי ה"צבר", שעה שהוא חסר מעשים, הוא מחטט מתחת לאדמה עד שמוצא דבר להיאחז בו, וא־פילו תהא זו הסחת ראשים הדדים, הר־ציאה הבחורים את המקלות מן המִ-טות האמריקניות שעמדו לרשותם, והיו לוחמים איש ברעהו לפי תורת הִק־פאפ. משסיימו היו מחליקים על המִ-עקה הרחב של חדר המדרגות, וצו־עִים בקולי קולות.

בבית היתה עוד צעירה איטלקית,

הכדינה הזאת

ראש הממשלה
נכד גוריון, בשיבת יום חוקתי-יפו

נאומו של ראש הממשלה, מר דוד בן-גוריון, בשיבת יום חוקתי-יפו של הכנסת, עורר את הרוחות בין כל הסיעות. הוא הוציא את הויכוח על החוקה ממסלולו הקופא. מאז החל הויכוח נזמה היה, שהוא מתנהל בעצלת תיפו וסופו לשקוע בעולם השעמום. מבחינה זו היה נאום ראש הממשלה מעין סם מרענן. ראש הממשלה לא חסך במלים הן כלפי האופוזיציה והן כלפי הדתיים. הוא העלה את הבעייה הרגיש של חילוניות או דתיות בחיי היסוד של האומה. בהתפלסו עם הדין דתיות הזכיר, כי בעסקים חילוניים נועץ משה רבנו עם יתרו שלא היה בן ברית. יתרו יעץ למנהיג הישראלי למנות שופטים, והעצה נתקבלה.

בסירתו הארוכה דן ראש הממשלה בענייני חוקות בכל העולם, לרבות הקונסטיטוציה האמריקנית והצרפתית. הוא חזר לימי יוון, רומי ויהודה, אך לא הזכיר משום-מה את מורו הגדול, שממנו שאב ראש הממשלה הרבה. כוונתו לאפלטון היווני, מה דעתו של הפילוסוף היווני, בעל ה"רפובליקה" על חוקתי-יסוד? אך נראה, שראש הממשלה פטר עצמו מלהסתמך על אפלטון משום, שלדעתו ה"אמצאה" המתקראת חוקה היא בת מאתים שנה בסך הכל...

נראה, כי הדעות בכנסת נחלקו לשני גוונים בשאלה עקרונית זו של חוקה. יש שתי אפשרויות למנוע משבר חמור בענין זה: להמשיך בויכוח בכנסת עד קצה האפשרות. כלומר לא להגביל את זמן הויכוח לכל חבר. על ידי כך ימנע הצורך להכריע בדבר לאחרי, ואפשרות שניה היא — לדחות את כל הבעייה לשנה.

ברם, הדעת נותנת שתתקבל הדרך הקלאסית, והיינו — מינוי ועדה שיוטל עליה לגבש הצעות בעקבות הנאומים והויכוח בכנסת על שאלת החוקה...

אוי באר, אוי ער
באר, אפיס אפיס
זכר בארחת לעם שמו
לזכרה את לעם

(*) מיוצרת בהשנחה

הסתדרות רופאי השנים בישראל

הכנסת מאת ש. יוסף

סת. ואחריו, יש לשער, יאבד הויכוח כל ענין.

בכנסת מתלחשים, כי הנסיון של חופש בלתי מוגבל לנאומים לא הצליח. ועדת הכנסת כבר החלה לדון בהצעה לשים סייג לחופש בלתי-מוגבל זה.

ובמזנון עשו מחשבי החשבונות, חי שוב מזון בהחלט.

תקציב הכנסת לשנה: 360 אלף לירות. לכל היותר מתכנסת הכנסת 80 פעם בשנה. יום של כנסת עולה, אפוא, 4,500 ל"י. אם בישיבה אחת נואמים 4 נואמים — הרי עולה כל נאום למעלה מ-1000 ל"י, ואם הסערה בתוך נאומי של מי יערי נמשכה כ-40 דקות, הרי גם הסערה עלתה כ-500 ל"י.

ועוד חישוב. 40 נואמים עוד עומדים לנאום בענין החוקה. אולם באולם נמצאו לכל היותר 30 חברי-כנסת. לפעמים גם 20... היכן הם היתר?

— הם מתכוננים לנאומיהם — ענה הולך-רכיל...

גם דשר המשטרה
יש יסודי רזיאל-גאור מ"חית
זהויות שמח רות" ומ. וילנר
ממק"י, ושר המשטרה,
מר ב. שטרית השיב. כיוון שה' שואלים נאמו במתינות, הצטיינה גם תשובתו של שר המשטרה במתינות. זאת ולא עוד: שר המשטרה אמר, "יש לו יסוד להיות שמח", על שני תנה לו ההזדמנות לדבר על סדרי בתי הסוהר במדינת ישראל. ומדוע לא יש מח שר המשטרה. הנה בישר לאורחיו ישראל, כי הממשלה עומדת לבנות בית סוהר מרכזי חדיש ברמלה. ונדמה היה, כי שר המשטרה חושב, כי גם האורח חים צריכים לשמוח על שיתוסף לה נכס כזה, שיעלה לא פחות ואפשר יותר מ-110 אלף-לירות... ועוד יסוד לשמחתו של שר המשטרה ושל כל אורח בישראל: "יהיה זה בית-סוהר ראוי לשמו... ובו יהיו מקומות ל-400 אסירים ויותר".

אולם שר המשטרה
מפני שר הצנע, ד"ר גם מפחד... דב יוסף. בזמן האחר רון מפחדים אורחים רבים מפני ד"ר יוסף. משהו מתרחש בשוק-הצנע, ומשהו נשמע בקשר להע' גשת אורחים הנהגים מאיסורי משטר-הצנע. ברם לא זה פחדו של שר המשטרה. לא כצרכן הוא מפחד, אלא כספק של מנות-אוכל לאסירים.

תזונת האסירים היא, לדעתו של שר המשטרה, טובה במידה כזאת, שכל אורח יתמלא קנאה כשישמע מה אוכל לים האסירים. והוא הוסיף: "אני מפחד, שאם ישמע ד"ר דב יוסף, כי האסיר מקבל יותר מזון מכל אורח במדינה, הוא ירגום אותי באבנים".

קריאה מספלי האופוזיציה: "או תשים אותו בבית-האסורים..."

אכזבה: לא ימים מספר לפני פתיחת ה"ה" "שמח" מושב השבוע של הכנסת התחלשו: גם הש" בוע יהיה "שמח". עוד לפני שבוע דרש חבר הכנסת י. רוקח להע' מיד על סדר יומה של הכנסת את בעיית החינוך. ענין החינוך יצר בעייה בלתי-חינוכית לגמרי בתוך הקואליציה. ושני קצוות הקואליציה, לא יהיו מררי צים אם בעייה זו תעמוד לדיון פומבי. מוטב להם, כי ה"ענין" יחוסל מבפנים. ועוד הסתודדו, כי למ. וילנר ממק"י יש פצצת-מימן משלו: הצעה לדון על התנהגות המשטרה. לפני שבוע, ולפני שבועיים היו הצעות מעין אלה מצד אנשי-מק"י חומר, "שמחה" למדי, נוסף על כך התכוננו אנשי חירות להכ' ניס עוד הצעה לסדר-היום: לדון על המצב בבתי-הסוהר. הנס רובין ממס"ם הודיע על הצעה לדון על החור הממשלתי השולל את חופש הדיבור מאת פקדי המדינה...

אולם ה"יר" עשה מאמצים, לכל יהפכו הצעות אלה לחומר מפוצץ, המ' ציעים ריסנו עצמם, המשיבים גם כן. אחרי גמר הדיון על ההצעה הראשונה, העיר ה"יר:

— הלאוי ויהיה גמר כזה לכל יתר ההצעות לסדר היום... אולם...

ובכל זאת ...אולם ה"שמחה" באה היה "שמח" מצד אחר, ולא מהצ' עות לסדר-היום. דווקא מהויכוח על דבר כה רציני וכה חסר-הומור, כגון הויכוח על החוקה. על דוכן הנואמים עלה חבר הכנסת מאיר יערי ממס"ם. הוא "הרביץ" על ימין ועל שמאל, הטיח כנגד הדתיים ונגד מפא"י והגיע ל"חירות", והזכיר את "אלטאלינה" וכל הכרוך בה. החלה תסיסה על ספלי "חירות", וכשרמו מר יערי על "אלטלינות" בעתיד, פרצה גבי רזיאל-גאור:

השבוע הנפיש וחשבון הכיס

בסוף הישיבה הודיע ה"יר: בויכוח על החור קה נרשמו עוד 40 נוא' מים. כידוע אין הויכוח על החוק מוגבל בזמן ובמספר הנואמים. לעת-עתה, נהגו הנור' אמים ללא רחמים בדיון. בממוצע דיבר כל נואם כשעה. ברם, הויכוח כבר איבד מעניינו. השבוע עוד עומד לנאום ראש-הממשלה. הפעם לא יסכם את הויכוח, אלא ידבר כאחד מחברי הכנ'

האניה "בריטניק"

עגנה בחיפה 24 שעות בלבד...

תיירים אמריקנים יצאו לסיוור בן 55 ימים ועד ישראל הגיעו. מהם יורו לתליאכבי ומהם בקרי בנצרת. מה יהיו רשמיהם מביקור-בזק זה?

צילום: ב. כרמי

חוקת
הילדים

כה אמר שכני האזרח :
— אל תדבר אלי בענין של ילדי העולים, כי כל הענין הזה מר- גיז אותי. היתכן ? עולי תימן שייכים לחזית הדתית, עולי צפון-אפריקה — חצי שלי וחצי שלך, עולי רומניה — כולו שלי... מה זה ? באיזו זכות מפלי גים את הילדים, שהם עתיד העם והמדינה ? להצדקת הזרמים בחינוך, בימי "הישוב", לפני קום המדינה, היו אומרים : יש לתת לילדים חינוך לפי רצון הוריהם. אבל העולים החדשים, הגם הם יכולים להגיד למדינה איזה חינוך עליה לתת לילדיהם ? הקומוניסטים, הבאים מבולגריה ורומניה, יכולים גם הם לדרוש יצירת "זרם" מיוחד בשביל ילדיהם...?

יכולה להיות רק דעה אחת : העור לים באו ארצה כדי להתמזג לעם אחד, להיות אזרחים במדינה אחת. ילדיהם צריכים, איפוא, להתחנך בבית-ספר עברי אחד, בית-הספר של המדינה, ללא זרמים מפלגתיים.

גם הדתיים השרים הדתיים כמעט מפולגים ויצרו משבר בממשלה בגלל התביעה שינתן "חינוך דתי" לילדי העולים. אך מענין לציין, כי גם בקרב הדתיים יש זרמים שונים : המזרחי נחשב "לא די כשר" בעיני "אגודת ישראל", "הפועל המזרחי" נחשבים "עובדי ישראל" בעיני "גטו קרית", פועלי אגודת ישראל אומרים על אנשי "העובד הדתי" (הזרם הדתי בהסתדרות העובדים) שהם "אדור-מים" הרבנים התימנים פוסלים את האשכנזים, הרבנים הספרדים פוסלים את ה"דוקטורים" הגליציאים וכולם יחד פוסלים את ה"ראביס" הריפורמיים.

אם כך, מה טעם לדרוש "חינוך דתי" סתם לילדים ? יש לומר בפירוט : חינוך לפי 6-8 זרמי הזרמים של הדתיים...

"ועדה של קיימת" וועדה לחקירת הרב מימון" הרבנים" שנתמנתה על ידי משרד הדתות אחרי שהועלו האשמות נגד כמה רבנים. בימים אלה נכנס למועדון העתונאים זקן, מחוגי החרדים, וביקש את העתונאים לכתוב נגד הרכב הוועדה הזאת, שהיא "ועדה של הרב מימון" ובה יושבים

טאגל

תרופה בטוחה נגד:
ריבצמאים | הצטננות
אישיים | כאבי פרקים
גרמים | כאבי ראש

יותר מ-7000 פרופסורים ורופאים מאשרים את פועלה המהיר והמסווג של טאגל

תרופה שיוצרת סיוצרת בארץ

טאגל

עסקים של ימינו

במבחר המלים השגורות בפה. מרוב צריחות, קללות ודברי בלע, המוגשים ביד רחבה, אין אתה מתמצא במתרחש. הבחור המוקף מנסה להשתחרר מן הג'ימי, ששמו עליו מצור בגופן. הוא מנסה, משתדל, אך לשוא. האנשים עומדים סביבו ומסתכלים ואיש אינו נוקף אצבע.

מה קרה פה בעצם ? ובהלתי תחילתה ולא ידעתי מה עלי לעשות להתערב או להסתלק ; להגן על הנחקק או להצטרף למקהלת הנשים המקללות. עמדתי במקום ונבצר ממני להתלחש.

והנה נודע לי פרטים ראשונים על המאורע. הבחור במצור נתפס על ידי אחת הנשים בחנות למעזנים בשעה ששלשל קופסת בשר לכיסו. רק הבחינו הנשים בדבר וקצף עלה על שפתותיהן. לא חלפו דקות מספר וכבר מצא הצ'פוטובסקי את עצמו מוקף על ידי עובדים ושבים, שצבאו על החנות לשמע זעקת הנשים. גידופים ושיקוצים מילאו את חלל האוויר וקופסת הבשר שהועלתה מכיסו של הצ'פוטובסקי הפכה לנשק ביד אחת הנשים. דבר המתקבל על הדעת, ביחוד בזמנים אלה, שכן אין כיום אמצעי בדוק יותר לעורר זעמה של אשה מאשר "לסלק" מתחת לחוטמה קופסת בשר...

חושבני שהמעשה בקופסת הבשר היה ממשיך להכות גלים זמן רב, אל מלא הבחינו בשוטר שהתקרב. כבר ראיתי בזמני את הבחור מובל בידים כבולות למשטרה ואת הנשים "מקור גנות" דולקות אחריו. אך הענינים נתגלגלו בדרך אחרת.

רק הבחין בעל החנות בשוטר המתקרב וכבר מצא עצמו בתוך ההתקהלות, כשהוא מנסה לפזרה בכל כוח השפעתו. "לא קרה כאן שום דבר, אלא טעות מצערת" — סינן בין שיניו ושחרר במרפקיו את הבחור מסובביו. ובמקום לעצור בעד הצ'פוטובסקי שנמלט על נפשו, עיכב בעל החנות את שתי הנשים שהשתוממו על התערבותו ולהשיתן דבר מה לאוזן.

הקהל מסביב הבין מיד את הרמז וחיוך דק עלה על שפתיו הכל. מוטב להשתק את הענין, — כי גניבת קופסת בשר אחת דינה סחוט חמור מצבי רת קופסאות בשר רבות במחיר השוק השחור...

עסק הוא עסק !

רצונות האדם שונים הם, שונים ורבי-גונים. לא פעם חושקת נפש אדם לדבר, שאין בכוחו להשיג. לא אחת עומד האדם בימינו בנסיגות קשים, שבתוצאת המבחן תלוי גורלו. יש וטעות קטנה, צעד בלתי מחושב, אף סטייה פטוטה מן המסלול, עלולים להביא ריע עתידו של אדם. כי מסלול זה — החוק, שחוקקוהו מתימססר בעולם, הוא המכתיב את הנהגה, הוא המצווה עליך כיצד לחיות או — לא לחיות. הוא מעלה אותך, אם הצלחת לעקוף אותו — למרומים והוא המוריד אותך — אם מסכים אתה ללכת בתלם — למדרון. החוק הוא רשום וחתום ואינו מתחשב לא בפרט ולא בכלל. הוא השולט ומשליט, הקובע והמכריע. ישנה סברה, כי המצליח בימינו הוא רק אותו האדם, שכשרונותיו מאפשרים לו לעקוף את החוק ולבצע פשע מבלי שיענשוהו על כך. ומכיוון שבימינו רק האדם הקטנטן, שעבירתו על החוק מועטה מכונה פושע, יש הסבורים, שפשוט לא כדאי לעסוק בעבירות קטנות משקל ; יש להתמסר, כביכול לפשעים שהצלחת ביצועם מביאות בעקבותיהן רווחים הגונים, ונוסף על כך יש להבטיח פתח לנסיגה גם במקרה של כשלון.

ואם גם כל אדם יודע זאת בימינו, לא כל אחד מסוגל לנהוג כך. כי עקיפות החוק תורה היא, מדע הוא, מקצוע שיש ללמודו היטב ולהשתלם בו.

דומני שגם הוא, האלמוני, שראיתי שעה שתפסהו בגניבה, גם הוא לא היה מסוגל ל"סטרטאקציות" גדולות יותר. אחרת בודאי לא היה עושה מה שעשה.

היה זה בשעת הצהריים באחד מר-חובותיה הסואנים של תל-אביב. כרגיל בשעה זו, המה הרחוב מבני אדם, שנחפזו לביתם עם הפסקת העבודה, לפתע התקהלות. אנשים נעצרים, אחרי רעים רצים וקרבים למקום. ניגשתי גם אני, לפני מספר אנשים הסובבים בחור צעיר, שהנהגו לפי כל הסימנים מרכז ההתענינות. לחיו חזרות, עיניו מפלי בלות ופחד מצטייר בפניו. סביבו עומדת שתי נשים בגיל העמידה, שמשטר הצ'פוטובסקי אינו ניכר בהן כלל. ביד האחת הן אוזנות בסל, בשניה — נעזרות בדיבור. הן מדברות ומרעי-שות ואינן סוסקות מלגוף את הצ'פוטובסקי

רק אנשי המזרח, אשר — לדברי הורקן — אינם ראויים שיחקרו את הרבנים, והוא מציע להרכיב ועדה משלושה גזרי לי תורה, שהם באמת רבנים יראי שמים : הרב הגאון ר' חלולה בריסקר, הרב וידנפלד (הצ'ביר) וה"חזון איש".

משמע — אנשי המזרח עדיין אינם דתיים למדי...

"יום הילד" לאן מוליך אותנו החי-
בסיומן
הפירוד

נוך המפולג ראינו בתל-אביב ב"יום הילד", כאשר נבטסלה התהלכה המשותפת בחוצות העיר בשל התנגדותן של תנועות-נוער אחדות שמאליות להשתתפות בתהלכה של תנועות-נוער ימ-ניות. "יום הילד" הנהגה עליית הנוער,

חכיבה ליבנדמן, חיפה

אחרי שנות נדודים — על זרועות אמה — במחנות הסגר והשמדה, הצ'פוטובסקי — אביה ז"ל, הציוני הידוע מרומניה.

עכשיו היא מתחנכת בבית הספר הלל בחיפה ומצטיינת בלימודיה. עוד בת אחת נאמנה לישראל.

הג אשר השראתה של האשה המופלאה הנרייטה סולד, זכרונה לברכה, נסוך עליו, השראה של אהבה לכל ילד יהודי, די טיפול בילד העני והנזכר. דאגה לילד החולה או היתום, סיפוק צרכיו של כל ילד במחנות העולים, בישובים החדשים, בשכונות העוני, הצלת ילדי הגולה, הבאתם לארץ וסידורם במוסדות חינוך, ולאור המופת הנעלה של הנרייטה סולד, לאור מפעל חייה הגדול, יוחג "יום הילד" במדינתנו כיום של ליכוד ואהבה, לא כיום של פירוד ושנאה.

הערות

בטעות הושמש שמה של חנה לנדס, שצילמה את תמונת-השער בגיליון "העולם הזה" בשבוע שעבר. כן רוצים אנו להדגיש, כי בעל הרשימה "קולנוע תחקירי בתי-א", מר ב. דוד, איננו בעל מדור הקולנוע ב"דבר השבוע", החותם בשם זה.

הוצאת ספרים נ. טבדסקי, חברה בע"מ

המתנה לפורים
כל משלי קרילוב

תרגם חנניה רייכמן, צייר נחום גוטמן. המחיר 2,500 ל"י

יהושע ברייזוף: עיר קסומה
רומן ראשון: עצי שטים עומדים — זכה בפרס אוסישקין, תש"ט
רומן שני: תעלומה ואין קורא לה. מחיר כל ספר 900 פרוטה

יגאל מופיטזון: הדרך ליריחו
צדור סיפורים המחיר 600 פרוטה

יצחק זייראב: מחיר החופש
מבחר רפורטזיות ושידורים מימי מלחמת-השחרור. המחיר 550 פרוטה

יוסף אריבא: פסק-דין
סיפורים מהימי ימינו. המחיר 600 פרוטה

אורי אבנרי: כשרות פלשת 1948
יומן קרבי. מהדורה חמישית. המחיר 900 פרוטה

ההפצה הראשית: סוכנות י. ברונפמן, רח' צ'לנוב 2 תל-אביב

אבני

(במוזיאון תל-אביב)

בחוגי האמנות בעולם נטוש עתה ויכוח גדול בין חסידי האמנות המופשטת, תלמידי האסכולות המודרניסטיות השונות שצמחו באירופה ובעיקר בצרפת, בדור האחרון, לבין דורשי "הריאליזם" הסוציאליסטי, המקבלים עליהם את התורה שהטיף לה ז'אנב, המנהיג הסובייטי. בנאומיו המפורסמים על האמנות הוקיע ז'אנב את ה"פורמאליזם", את הבלתי-מוכן והמופשט באמנות, כריאקציה ותבע מאת האמנים שימוש באמצעי-ביטוי פשוטים, מובנים, קרובים להשגת המוני העם. דוקא האמנות שנחשבה קודם מהפכנית, שמרדה באקדמויות הנושן ושיחררה את האמן מכל כללים וחוקים -- הוכרזה עתה כריאקציונית על ידי האידאולוגים הקומוניסטיים, הטוענים, כי האמנות המופשטת הא נחלת חוג מצומצם של אינ-

מתנות לחג פורים

המתנה היפה ביותר
ובעלת ערך תמידי

מצלמה!

מבחר גדול
של מצלמות וכל
צרכי צילום

פוטו-ברנר
חיפה והחבל 31
בית-השכידה 4137

מתנות יפות לפורים
תיקים, ארנקים, מזודות
וכל מיני דברי עור
במבחר גדול ומחירים ממשלתיים
"המזודה"
תל-אביב, רח' בן-יהודה 41

תקליטים
לפספון
אברהםסון
תל-אביב
רחוב בן-יהודה 9

חלוצה באמנות ציורי קיר

דומים אנו לזוג צעיר שנכנס לדירה חדשה ובונה לעצמו בעמל רב קן. אחר הריהוט בא תורו של הקישוט. אחרי כן כבר אפשר לקבל אורחים. האורחים הלא-קראים כבר החלו מופיעים אצלנו, אף על פי שהבית טרם קושט. איש אינו נותן דעתו על כך. רק אשה אחת, אמנית המכחול, כואבת את כאבם של הקורות הערומים. חנה לרנר התחילה לצייר על הקיר רות עוד בימי ילדותה בסאראטוב הרחוקה ואפילו שאנאל, שנודמן למקום, סמך ידו על ציוריה. היא השתלמה בבית ספר לאמנות בוארשה, רכשה לעצמה ידיעות בשטח הטכנולוגיה, הרכב הצבעים והתהליך החימי בו קשור הדבר. חלומה היה: ציורי קיר, מה מעניינות הן דרכי הגורל: צעירה חלשה נמשכת דוקא אחר האמנות הגברית ביותר, הפרסקו. ביריד המזרח ניתנה לה אפשרות-מה של עבודה, אך חיש מהר עמדה על כך, שאם כי קירות מתאימים ישנם בשפע במוסדות מתאימים, בבניינים צבוריים, איש אינו מעוניין בקשור טיפ. כך סלל לה רצונה העז דרך חדשה.

מרת וירה וייצ'מן עם הציירת חנה לרנר בתערוכת תמונות הקיר שלה במוזיאון "גנוסר" ב"מכירה".

צילום: פרלי

טליגנטיים או בני-עשירים מפונקים, המבקשים לברוח מן המציאות, ואלו האמנות הסוציאליסטיות צריכה להיות נחלת המוני העם הרחבים, היא חייבת להיות פשוטה ומובנת. היא צריכה לתאר את חיי הפועל בעבודה ובשעת מנוחה, לתאר את מלחמתו בשדה הקרב, במאבק הפוליטי ובייצור החקלאי התעשייתי. משומה נזכרו בוויכוח הזה אבני ביקור בתערוכת אבני במוזיאון. אבני הריהוט מעין "צייר רשמי" של הסתדרות העובדים, הסטודיה שלו מסונפת לועדת התרבות של מועצת פועלי תל-אביב, כמה וכמה מצוריו מתנוססים במוסדות ההסתדרות, בבתי הנוער הערבי ובקיבוצים. ומעניין: צייר זה הלך בעקבות שביליו הוא, שביל הריאליזם (אינו יודעים אם אפשר להוסיף לכך את הכינוי "סוציאליסטי", אבל ריאליזם ארצישראלי בודאי) עוד בזמן שהוציא אליוסטים דגלו באמנות המופשטת דוקא ותערוכתו הנוכחית מראה, כי הוא לא סר מדרכו גם בשנים האחרונות, כאשר המודרניזם מבית מדרשם של "אופקים חדשים" כבש, כאילו את האמנות הארצישראלית ונתן אותותיו גם ביצירתם של ריאליסטים מובהקים.

התערוכה היא מלאה וגדושה ולפי טעמנו מוטב היה, אולי, לוותר על כמה מוצגים ולמנוע את הצפיפות שעל הקירות. אבני הוא אמן התיאור ומצליח ביותר בציורי נוף, פורטרט, אינטריור. העבודות בשטח הקומפוזיציה, נדמה לנו, טעונות איוו השלמה אחרונה, החדירה להן.

בשנה שעברה ערך הצייר, יחד עם כמה מתלמידיו, סיור באיטליה. אנו מוצאים הפעם בתערוכה עקבות של אותו סיור: תמונות אחדות נאות ביוזם שצוירו בחוציה.

בסך הכל הרי זו תערוכה עשירה ומוצלחת של אחד הציירים הארצישראליים המובהקים, שכל חובב אמנות יברך עליה ברכת הנהנין.

תיאטרון קאמרי

אולם מוגדל, יום ה' 23.2
בשעה 8 בערב

קבלת פנים
והופעת אורחים

זיגמונד ורוזה
טורקוב

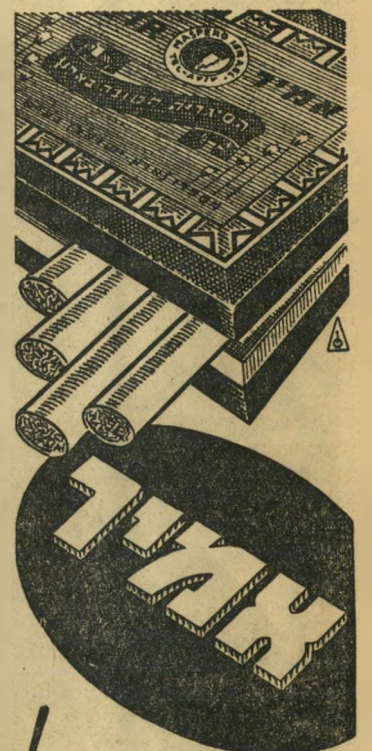
בתכנית:

מן האוצר היחודי העממי והעולמי
כרטיסים בקופת התיאטרון

לבה של נערה

אותו מקרה התארע לפני זמן קצר בלבד, אלא, שאני, בהשקפי עתה אחר, רה, שוב אל אותה תקופה רחוקה ורועים ומשכרי נפש אנוש, חש כאילו עיני ועידיני חלפו מאז. כל כך מופלא היה הדבר. ממש אגדה, ואף אתם, מן הסתם יעלה בדעתכם, כי ספור בדים לפניכם. לכן, ברצוני, להקדים ולומר, כי אני חפץ להכריזכם להאמין, כי אמנם הרג עוזי את דליה, ואף אפילו פגע בה פגיעה כלשהי, ואף כי כל המדובר התרחש אמנם באותה נקודת משלט. כל אותם פרטים ופרטי הפרטים כמותם כגוני מחול לגמר בהם את סיפור המעשה ואותו "תוך", אותו עיקר העיקרים הריהו — לבה של נערה. חפץ אני שאף אתם תהיו סבורים, כי לבה של נערה הנו משהו מופלא, שאי אפשר להגיע עד תכנו ואף, שכל נערה לא תוכל אי פעם להשתלט, השתלטות גמורה, על לבה. לבה שלה. דברים אלה עלו בדעתי עוד ביום ההוא. אותו יום קודר ועגמומי, בשעה שורגשה מתיחות באוויר ואני ידענו שהוא יתגלה. אין אני יודעני מתי עלה לראשונה הרעיון הנורא הזה במוחי, ולכן לא ידענו כיצד למנוע בעדו מהוציאו לפועל. בכלל, היתה זו ודאות תת-הכרתית בלבד, ועל כן לא היתה כל אפשרות לגשת אל משהו ולהצביע על כך, כי כן אחרת היינו נראים מגוחכים בעינינו ובעיני זרים. אלא, שהיתה זו בכל זאת הרגשה אי-מה, להאמין, כי שואה מתקרבת ובאה ואין ביכולתך לעשות דבר.

ידוע היה הדבר בהכשרתנו כי עוזי ודליה הגם זוג וכי דרים הם בחדר משותף. ידענו כי אהבים הם איש את רעותו אהבה עזה, אולם לא ידענו כי ישנו אדם בעולם זה המסוגל להחיר קשר כה אינן, וכשהופיע אותו שלישי ידענו כולנו. עבר בנו מין רטט חשמלי שהבהיר לנו כי כאן תהיה התפרצות. היינו אחת מאותן קבוצות הכש"ר, ששוחררו מהצבא לשם היאחזות בנקודת משלט אי שם באחת מפילות החמד של המדינה.

הסיגריה האהבה!

ובאמת, היתה זו פינת חמד: הת' בסטנו על גבעה רמה, השולטת על עמקים פוריים מסביב ומסנוורת עיני כל ביופי טבעי זה. חורשת עצי זית עתיקת יומין ומשתרכת ומתמשכת בקרבת מקום ומשמשת מקום נוח לכל המבקשים פינת מרגוע ובהייהדות.

התארגנו בצורה איתנה. בעצם, נח שבנו ליחידת התישבות עוד, מימי הפלמ"ח בקבוץ א', מקום שחושלנו הן כאנשי המחרשה והן כאנשי השלח. נסיון הקרבות הפכנו לאחים בנפש. ממש אחים ואף יותר מכך — גוף אחד ונפש אחת.

קיצורו של דבר: כל הנתונים היו כאן להדבקות גוף ונפש של זוג אוהבים זה: עוזי ודליה. והם אהבו, ועוד איך! דומני כי כל הקבוצה הסתובבה מסביב לצירים. סוף סוף היו את הזוג הראשון בקבוצה. פשוט — אהבנו אותם. היינו שותפים לאותה חדות חיים שפרצה מהם ואפפה את כולנו.

רבות חייתי בישובי עמל ועבודה ומימי לא ראיתי אהבה כזו שחשו כל החברים לדליה ועוזי. דומה שהתאהבנו במופלא מאתנו. שכן אהבתם היתה משהו שלא ידענו עד כה. לא האמנו כי קיים כח על-אנושי כזה שיאחד זוג בעצמה כה רבה. אף אני שהייתי ידוע כספקן וכאירוני כה החבורה — נפעמתי ממש. השקפת עולמי הפסימית הלכה והתמוטטה. חשתי כי קיימת אהבה שיהיה פוזלת לצדדים. אהבה שתורה הכוללת בתוכה את הגוף והנפש יחדיו. אהבה הכוללת שנים שהפכו לאחד. אהבה מופלאה.

*

ביום בהיר אחד הופיע גדעון בקבר צה. "מלמלעה" הטילו אותו עלינו. הת' ברר שרוב החברים מכיר אותו היטב. שימש כקצין באחת מיחידות הפלמ"ח המובחרות וכיצד שחתחרר — אין איש יודע.

גדעון נטל את המושכות לידי וני-כר היה כי אמנם יודע הוא לאחוז בהם היטב. היתה לו גישה נמרצת לעניינים. נסיונו בצבא וביחידות הפלמ"ח חישל את אופיו החזק. הוא היה עשוי לבלי חת ומיד ידענו כי הוא אשר יישמש כראש הנקודה, כמורה דרך ומדריך במאמציו להתגבר על תלאות הזמן ולבסס את הקבוצה ביסוס של קבע.

חודש ימים לאחר בואו נוכחנו לדעת, כי פעלנו נפלאות. ולא מפני שנרפים היינו מתחילה. אלא מכיוון, שהיינו נו חסרים יד מכוונת. לא ידענו כיצד לערוך חלוקת עבודה יעילה בתנאים הקיימים. תנאים שאילצונו לעסוק בעבודות הגנה והיאחזות חקלאית בעת ובעונה אחת.

והיו כאלה שדימו לראותו מעלה על הגייר אותם אירועים ומעשים-של-ממש, שגרמיהו להלות כח חתום ונעול. ממש צעף של מיסטריון. עבודה חקלאית עסק במעט, במיד דה שסיפק היה בידו להפנות משאר עיסוקיו. והללו היו רבים. התברר, כי הוא מונה כמפקד כל האזור, כך שמרבית זמנו היה מסייר בסביבה ועורך ביקורים ביישובי הסביבה ואצל שכנים שנגדו. לעיתים היה חופו לעיר המחנה, לשיבות ולדיונים.

הנעזרות אהבוהו ואין תימה בכך. היתה לו דמיון והופעה נאה. פנים עדים ותקפים. אלא, שהוא לא שעה אליהן וזאת לא סלחו לו. העלילו עליו, כי נערה יש לו באחד המקומות. שניה סברה, כי ארוסתו נהרגה בקרב, שלישיית החליטה כי שונא נשים הגהו. כך, כך התחילה מתפשטת מקצתה של מיריות. האחרית הקודמת, רחית אר שר ודחיות ציירה נעלמה כלא היתה. היו שאמרו שכל זאת בא לנו בעטייה של רגילות. של ימים רגילים, מחוסרי הפתעות, גרושי עמל ועבודה. ימים ראשונים חולפים ואחם פנה החגיגות. לפתע רואה אתה את עצמך מעומד מול סלע איתן, תלאות יום יום. מאמצי ציירה על-אנושיים. והיו שאמרו כי כל זאת בעטייה של זה, של גדעון. נוכח גודל דעתו, כי שכרו יוצא בהפסדו וביקשנו מן המוסדות המוסמכים שיטלוהו מאתנו. משם הודיעו לנו, כתשובה, כי הוטל עליו תפקיד מיוחד ורק כש' תפקידו יסתיים יעזירוהו מכאן. הור' דעה זו. הגבירה את המסתוריות. היינו ישוב משלט והודעת המוסדות עוררה בנו מחשבות והרהורים שונים.

*

הימים הפכו לשבועות והשבועות חפזו וחלפו והנקודה הולכת ומתבססת. בית האבן הראשון כבר עמד על תילו. התחלנו בהרחבת חדר האוכל וציפינו לתוספת כח אדם מיחידת הכשרה שניה, שעמדה להגיע בכל יום. מדי בוקר היו הבחורים משכימים קום ויוצאים לסיר קול השטח המסולע. אומת הטרשים התעקשה ובדי עמל עלה בידנו להכין חלקות אדמה אחידים לגידול ירקות. מרבית השטח נשתל עצי פרי, הבנות, מאידך, התרכזו במטבח ובמחסן הבגדים.

וכך חלפו הימים וגדעון לא התערב בחייהם של עוזי ודליה. עד שביום אחד...

באותו יום (עמדנו בסיומו של חדר האוכל החדש והדבר זכור לי עד מאד) יצאה דליה לשוטט קמעא באותה חדר-שט זיתים, מקום שהיתה מרבה לילך שמה בחברתו של עוזי. הפעם — בגפה הלכה. יתכן והילוך זה שלה היה נעלם מעינינו, אלא, שהיה הדבר לעת ערב, עם שקיעת החמה. ודליה לא היתה גור' הגת להלך בשעה זו בגפה. דליה בלא עוזי ובשעה זו! מובטח לך שכל אחד ירגיש בכך.

"לאן פניך מועדות, דליה? שאלוה. "סתם לטייל" — השיבה סתומות. זה הכל ותו לא. תאמרו — הבלים. ואמנם, אף אנו חשבנו כך. אלא, שה' ערב הפך ללילה. הלילה ליום. ולמחרתו נטלה חפציה ועברה לחורו של גדעון...

ככה. בפשטות. מבלי לומר דבר. מבלי להודיע לעוזי, מבלי לחוש באותה מהפכה, באותה מרידות אין סופית שהתרחשה בתוכנו.

גדעונו. גדהמו כליל. כיצד יתכן הדבר! ? והן רק לפני זמן קצר, שבוע, יום, שעות ספורות בלבד... נהפך עלי עולמי. הנה, עמדתי וב' גיתי לי עולם אחר. טהור יותר. אידיאלי יותר. עולם הבנוי על טוב לבם

תל בני אדם ולא על רוע לבם. נש' תניתי מן הקצה אל הקצה. הפכתי לא-דם המאמין בכל, האוהב את הכל, הרואה את הטוב והיפה בכל. עד... עד אותו יום. עד שנוכחתי לדעת, כי אותו שינוי בהשקפת עולמי היה תלוי על בלימה. הליכה זו של דליה מעוזי אל גדעון הוכיחה לי, כי לעולם לא יבנה אדם את עולמו על רגשות, על לבבות בני אדם. כי לבו של האדם הוא היסוד הרעוע ביותר בתבל. כי לבו של האדם הוא הפכפך.

עד כאן — עיקר העיקרים. ואם תרצו נוכל לעמוד בכאן ולסיים ולא יגרע הדבר מערך אותו מעשה. אלא, שאני עושה זאת כיוון שמשוכנע אני, כי דליה הצטיירה והופיעה לפנינו באור מסעה לגמרי, בלתי מתאים למציאות. דליה היתה נערה טובה ושתקנית. ציירה תנית ואוהבת. אינה מהלכת בגדולות ומתנשאת מעל האחרות. סתם בחורה נחמדה, נערה, נערת קיבוץ. העלמתי במתכוון, את תאורי גיבורי סיפורי המ' עשה, כדי שלא יוריד הדבר מערך אותו מאורע. כלומר, שלא תמצאנה סיבות ונבונות-סיבות לאותו מקרה. שלא יעלה על דעתו של מישהו לחשוב, כי עלה גדעון בערכו על עוזי. ודליה, נערה פזיזה, ביכרה את הטוב משניהם. שלא יעמוד אדם ויניח הנחות שוא או יסער השערות חלושות מן המציאות. שמה היה גדעון יפה יותר, פיקח יותר, קוסם לה לדליה יותר. נהפוך הוא. עוזי היה הגבוה, היפה, השקט.

עברו ימים מספר ודליה אהבה את גדעון. ועוד איך! דומה לא ראינו אהבה בוערת כזו מימיכם. ממש כמו עם עוזי. פעמים לאין ספור במשך היום היתה מפסקת עבודתה וחשה לחפשו. היא "השתעצה" אחריו.

ואתה עמדת ותמתה. כיצד יתכן! ? אותו לטם, אותה אהבה ושיני אנשים שונים. כל מהפכה לא היתה בלבה. ואהבה את עוזי עד אותו יום...

דליה אהבה ועוזי שגא ואנו עמדנו מנגד. שוב לא היינו שותפים לאהבה, ששגאה מצמיחה. שורה בה ומקדירה שמינו מעלינו. עוזי — התערער בתוכו שחי משקלו הנפשי. ובנו — היסוד המצפוני. ולא דוקא מפני שנערה עזבה בחור והלכה לשני. פרידות כאלה הן יום-יומיות מכדי להתאבל עליהן. אולם, בשעה שאדם עומד ובונה לו מגדל שלם, אמונה שלמה, והנה זו חולפת לה עם הרוח, נשמת הקרקע המוצקת מתחת רגליו. אנו כולנו, בושנו לשאת עינינו איש אל רעהו. אהבה שטפנונה ונטרונה כבבת עינינו — נגווה.

וביום סגריר אחד, הקיץ הקץ על הנקודה. באותו יום פגע עוזי בדליה. הוא ירה בה שתי יריות. שתי יריות בלבד. הוא הרג אותה.

עוזי נעלם. סברו כי התאבד. גר' עון חור כלעומת שבא. ואנו נשארו לעבר את ארמיתנו ומסיים, ללא הצלחה, לאחות את הקרעים שבנשמתה. אלא, שעד היום אנו מוגיעים מוחנו בשאלה ארוכה זו: למה עזבה דליה את עוזי ועברה אל גדעון? והרי היא אהבה את עוזי כל אותו זמן, ובעצמה כה רבה, ולמה לא שמרה על אותו יסוד של אחוה ורעות שעליו היה מושתת קבוצנו. במחי יד אחת מוטטה יסוד גדול. אמונה שלמה.

ועוד אנו מנסים לפענח: מה קרה באותו יום בחורשה. וכלום באמת קרה שם דבר? ואולי לא התרחש שום מאורע, ואולי בכל אותה תסביכות ארוכה אשם לבה של דליה. לבה בלבד. לבה של נערה. יצור מופלא והפכפך. אולי!

תקליטים
באר, במהובן, אופורית.
אופורית, ולס' רדודים.
רדיו אוניון - רובים
רח' רונניק 116, תל-אביב

ל"באל העתונאים" היתה תפוצה טובה... אבל הקוראים לא באו על סיפוקם!

(ראה תמונות בעמודים 10-11)

לא בעתונאים האשם, שאין בכרך הגדול הזה אף אולם אחד, רחב ידים ובנוי בטעם, שמידותיו ואופיו יתאימו לאכסן באל מפואר...

לא בעתונאים האשם, שהצנועים למיניהם והנרגנים מלידה, שמוכי השגרונ' והלוקים במרה שחורה פתחו במסע תעמולה הרסני ומזיק וכך אילצו את מארגני הבאל שלא להקפיד במיספר המשתתפים על מנת לאזן את ההכנסות עם ההוצאות...

לא בעתונאים האשם, שהאמנים, שזכו לעלות על הבמה במאורע חברותי זה, ערבבו את היוצרות והחליפו "שאנסונים" ב"אריות", ותחת שירי להט של הוויי נתנו לנו שירים ארגוניניים, שווייצריים וכדומה.

לא בעתונאים האשם, שראשי המלצרים, שנטלו על עצמם את ארגון המוזון, לא דאגו לכך, שיהא מספר מספיק של עובדים ושהצמא לא יחכה שעה לכוס יין והרעב — שעתים לכריך...

העתונאים אינם מארגנים מקצועיים של באלים ונשפים.

הם עתונאים.

הם אמנים.

ועד כמה שהדבר היה תלוי בהם — ניתן המיטב.

ראשית: "הבלעט", עתון העתונאים, היה דוגמא של הומור, סאטירה אקסולית למופת, שיא של מהירות ביצוע בהדפסת חדשות ותמונות.

שנית: התפאורות של גינה ברגר ושל יוסף בס הרהיבו את העין. מהכתלים היתומים והחשופים של "הבימה" עשו שני האמנים הללו נאות מדבר של טעם, אוירה ומצב רוח. ואם גינה שייכת למשפחת הציירים הנה יוסף בס הוא עתונאי, עתונאי בכל רמ"ח אבריו ושס"ה קריקטוריסטיון שהוא מפרסם לרוח היום.

ועוד משהו הצטיין באותו ערב: אלה היו המשמרות של שוטריו, בחוריו המצוחצחים של אלוף סהר, שכבר חמש מאות מטר לפני הכניסה ל"הבימה" השרו רוח חג, סדר וכבוד.

חבל מאד שהתוצאות הפכו את הפתגם על פניו ואנו אמרנו:

הסתכל והסתכל בקנקן — ולא במה שיש בו...

תמונות עשן בשמי תל-אביב

דליקה גדולה פרצה בראשית השבוע בבתי מזאכה ממוזי לחברת החשמל, פמוך לתחנת האוטובוסים המרכזית בתל-אביב. ביום אביב צח השחירו לפתע השמים בעבי'עשן מתמרר, עד כי כיפו את עין השמש. הצלם שלנו ביקש פרספקטיבה ועל כן הרחיק עד הריסות יפו, ומשם הנציח את המוחזה.

צילום: ארז

ערב אחד בקרלסבד דישראל...

כוש לעצמו שם של ארך חוסם, וכוה אינני — מסיים הרב סרן דבריו. וטע' נותיו של אותו "איש אשה" נסתתמו.

האדון חאצקלייחוקאל-גיל מגיש לשולחן את המנה האחרונה. תיאבונם של אורחי-חורף טבריה גדול, והם עוסי קים בליקוק שאריות דג הפילה.

"מאדאם פרופסור" שולפת מכיסה קופסת ניילון מאורכת, בוחרת לה סיי-גריה ומציתה אותה בזווית פיה. מיד אחר כך נושפת פעם פעמים ופותחת ברשימה כרונולוגית של מחלולתיה.

דומה, שכדי למנות את מחלולתיה למדה "מאדאם פרופסור" מילון מודי-ציני שלם, עם תוספות מאוחרות ומודי-דרניות יותר.

מסתבר שפרט לדקירות בצד, באמ' צע, ולמעלה סובלת ה"מאדאם" מפוד' גרה כרונית, הדורשת שטיפות יומיות במים חמים של חמי טבריה. וכאן פו' תחת המאדם בקינה עצמית על אשר מי חמי טבריה החמים, שכה יעילים לפורגרה הכרונית שלה, מזיקים מאד לצפרדינה החלקית שתקפה אותה בצ' עירותה...

ברגע זה נזכרת חברתה של "מאדאם פרופסור", המאוינה בענין (זו הפעם האלף) לרשימת המחלות, כי היא קבעה פגישת דחופה, והיא נפרדת בלבביות מן הגברת הנכבדת.

אך שטף שיחתה של ה"מאדאם" אי' גו נפסק, היא מקרבת כסאה לשולחן מנגד, שעליו מסיימת משפחה אידיאלית את הארוחה.

המשפחה מורכבת מאדון ממושקף, ספק פקיד ממשלתי ספק מורה בפני סיה, וגברת הכלואה בחומת הגוררות בטן היוצרות לה גיורה של ליצן, וסביבם מדדה הצאצא הועיר, החוקר בהתענינות את סוד שלמותה של מפת הניילון המכסה את השולחן.

"מאדאם פרופסור" מסבירה למש' פחה את השפעת האנגינה-פקטוריס על עיכול המזון במעיים של האשה המזדקנת. דבריה מתקבלים בענועי ראש של הסכמה משפחתית, והצאצא החוקר מפסיק רגע את מלאכת ההרס של מפת הניילון ומקשיב בענין רב להסברה המדיצינית.

הארוחה נסתיימה. הגברת גיל יוצאת ממטבח, ורומזת לאורחיה, כי הם חופשיים לנפשם. המשפחה צועדת בצ' עדי ברוח לעבר החדר, ומאדאם פרופסור נשארת בודה לחלוטין.

לפתע מתקרב אליה הרוק הקבוע, העומד לשרות כל המשתעממות, כצעיר רות כזקנות, בבתי המלון בטבריה. הוא מתחייך בחביבות, תופס בורועה וגוררה לקולנוע.

— אל תלחץ יתר על המידה — נשמעת קריאת הבהלה של המאדאם — הסתיידות העורקים מאיימת להתקיפני אם תלחץ חזק.

המשך שיחתה ניתק בחוץ. האדון חאצקלייחוקאל-גיל מחייך לעבר פני הג'ברת גיל, וניגש לסידור מקומות השי'נה הקבועים.

"מאדאם פרופסור" הסגלגלת תחבה חוטמה לצלחת המרק וריחרחה בה ארוכות.

כל הסועדים נעצו מבטיהם בטכס הקבוע של גברת מאד נכבדת זו. אפילו האדון יחזקאל גיל בעל המלון, (שמו האמיתי הוא חאצקל, אלא שהלאומיות עולה בקנה אחד עם הבינוס, והוא שינה את שמו ליחזקאל) עמד במתיחות בפיתו, וציפה לדיאגנוזה של "מאדאם פרופסור".

— בוליון פריזיאן? — צפצפה האר' רחת הנכבדת בנעימה גרמנית מצור'פתה.

— פריזיאן אביק הינדלה — נשמע קולה הבטנוני של גברת גיל מן המטבח.

— פרפקט! — סיימה מאדאם פרופסור את בדיקתה, ונחלצה ללגום מן המרק.

מיד לאחר כך נשמע שקשוק הכפות, שנזעקב במגינת שפתיים מצצינת.

מדי שנה בשנה בעונת החורף כש' מגיעה "מאדאם פרופסור" לטבריה "להבריא", מתנהגים כל אורחי מלון גיל לפי טעמה. עשרת ימי שהייתה במלון לפי חוק הכנרת הם לה ימי שלטון בלי מצרים. מיחושיה של מאדאם פרופסור רבים, וכך היא מספרת לחברותיה:

— כשמגיעים לגילי, הרי כפלא הוא אם נשארים בריאים. ולסקרנים החוק'רים את גילה נוהגת המאדאם לענות: — אני? רק בת ארבעים וחמש.

אלא שיודעי דבר טוענים, כי במ' שך חמש השנים האחרונות לא בגרה המאדאם אפילו בשבוע אחד, ותמיד היא נשארת בת ארבעית וחמש ושבו' עיים...

ועוד אומרים אותם יודעי דבר, כי גם לפני חמש שנים, כשנפגשו לרא' שונה עם אותה "בובה סגלגלת", היו גומלים עמה חסד של אמת אילו האמינו שהיא רק בת חמישים.

מדוע נקרא שמה מאדאם פרופסור? — איש אינו יודע. רבי'הסרן היושב ליד השולחן הקטן ועוסק בלעיסה אינ' טנסיבית של דג פילה, העשוי במתכונת צלי אווז צרפתי, (מפני שבמודעות הפרסומת לבתי המלון נאמר, כי במלון גיל ניתנת תזונה על טהרת אמנות הבשול של צרפת) מספר רבות על אודות עברה של מאדאם פרופסור. מס' חבר שלפנים ילדה המאדאם תינוקת, שנקראה בפיה הגרייטה. יום אחד הור'רידה את התינוקת לספינה ושיגרה אותה אל בעלה ששהה אותה שעה באמריקה.

"איש'אשה", שחתימת וקנו טרם צמ'חה על לחיו, אף על פי ששעורתי הכסיפו בצעדי, היושב מול הרב סרן, שואלו באותו ענין:

— והיכן הוא אבי התינוקת?

— את זאת — עונה הרב סרן — לא טרחתי לשאול מפי מאדאם פרופסור. אינני חושב, כי זוהי שאלה מהוגנת. ברונש המסובב בארץ זאת וחוקר לזהותם של האבות של התינוקות, או אפילו לזהות אבותיהם האמיתיים, עלול לר'—

ברכס אוראלי

ל"באל העו תפוצה אבל הקור על ס

(ראה רל)

אורח הכבוד זכוכה הנשף אדואר
"בית סוקולוב". מימינו מנ

התזמורות ניגנו וחזווגות

הללו תפשו שזדחן. הם היו ברי מזל! כאן אפשר להכיר את קפיטן ליוור, את בטי
קנוט, את נתן גורדום. הבלונדינית החמודה שמצד ימין (קיצונית) היא הקמיע של
התעופה... היא רעייתו של מנהל "איר-פרנס".

שישה מאושרים. הם הצליחו במרפקיהם להשיג סנדוויצ'ים!

מומנט דרמטי בשעת קבלת הפנים לא. ג. רובינסון. עשרות אנשים התנפלו עליו
עד מנת לקבל אוטוגרמה, וכשהמצב נעשה "מסוכן", החליט מזכיר אגודת העתונאים
להתערב ולהחרים את העט הנובע של רובינסון.

ונאים" היתה טובה... אים לא באו פוקם!

בעמוד 9

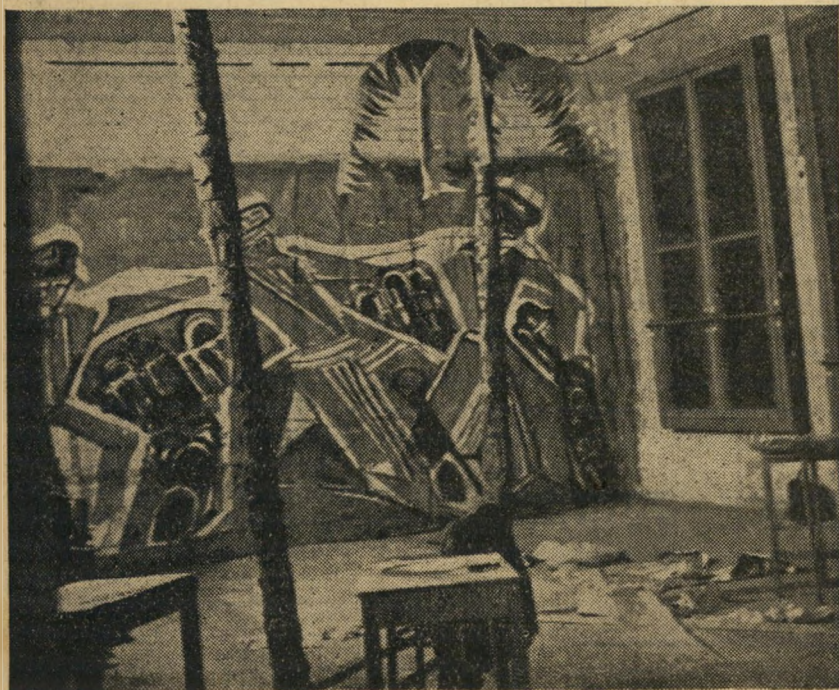
צבא ההגנה לישראל היה מיוצג כרוב פאר. מניין אלופים ובראשם הרמטכ"ל, רב אלוף יגאל ידין. הנה הוא מרים כוס, כשיר עדינה מלבישה פרח לרש מדין.

הצפיפות באולמות הזרימה את האורחים אל כורסות היציץ, אף כי על הבמה לא היתה שום הצגה. ההצגה, בעצם, היתה באולם... וזו לא עמדה בפני הבקורת האמנותית! כאן אפשר להכיר "משלחת" של בעלי הון. אל. אפשטיין וג'ק פרבה (שורה ראשונה) מנדי סגל (שורה שניה) וסם דורמונט, הפיננסיסטן מפרים (השני משמאל בשורה העליונה).

רובינסון מרים כוסו להצגת בנין דין, מוזיקל אנודת העתונאים.

שעה שש בבוקר, לאחר הקרב... עכשיו שורר סדר למופת!

כמוכן, אלה שהצליחו לכבוש "מישלטים".

שעה קלה עם...

(המשך מעמוד 3)

— בהחלט. אנו צריכים ליצור את הסגנון המוסיקלי שלנו ואם נשיג משהו זה, נעשיר על ידי כך את התרבות הכללית. קח, למשל, את באך, הוא מוסיקאי גרמני טיפוסי, או את ביטובן, אף הוא גרמני עד למאה, אך שניהם שייכים לעולם כולו בגלל הריגוש האנושי הכללי המפעם ביצירותיהם. באך מתפלל לאלוקים, אנו כולנו מתפללים לאלוקים. הבכי של ביטובן מבטא את בכי כל האנושות. הרגש הוא העיין קר. המוסיקאים שלנו חייבים לדעת שהרגש קובע. ישתמשו בפולקלור ובחומר מוסיקלי כלשהו, הרגש יקבע את גורל יצירתם. ביטובן אינו קם ביום אחד, יעברו נא!

— הייתי רוצה להציץ קצת אל תוך ה"מעבדה" שלך מאייסטרו בבוסטון.

— עשרים וחמש שנים עבדתי עם התזמורת הפילהרמונית שם. בהתחלה התייחסתי אליהם כמו לתלמידים. ההתייחסות הזו הייתה איטית מאוד. רק אחרי שבוע שנות עבודה הכרתי: יש לנו תזמורת! לפני כמה חודשים הוזמנתי לבירת מדינה מסוימת באמריקה הדרומית. אחר חמש חודשות הראשונות הנחתי את השרביט מידי ואמרתי שאי

מלון ציון

מסבך מעודן וכשר

מקסימום נוחות

הדרי'הכרמל. חיפה

טלפון 4465

פננים

מר מנדלבאום ותזמורתו

בשבת תה בשעה 5

פסנתרים

מפריצות ידועות — בבית גדול
ופטרמן את יון, ת.א. רח' רייז' 9

נני מוכן לנצח כלל. אמרתי למוסיקאים שאם מוכנים לראות את עצמם כתלמידי דים, אטפל בהם. הם הסכימו, דחינו את כל הקונצרטים. קיימתי שתיים עשרה חזרות בנות שלוש שעות כל אחת ורק אחרי כן נערך הקונצרט הראשון. בבוסטון היו דרושות לי שתיים במ"קום 36 שעות. הכל תלוי באיכות. התזמורת הישראלית היא גוף ממדורה רצי שונה. גאה אני עליה. תענוג לעבוד עמה. אתמול קיימתי את החזרה הראשונה על הסימפוניה הרביעית ל"ציקוב" סקי ואומר אני לך, שאלו צורך הייתי לערוך היום את הקונצרט הראשון, הייתי מוכן לעשות זאת. גוף מוסיקלי מאומן מקבל בקלות יתירה את תפוסתו. מפליא באיזו מידה יכולה תזמורת זו לשמור על רמתה. שיטת המנצחים האחרים פסולה בעיני לחלוטין. מוכן מאלו, שמומן לזמן אפשר להזמין מן צח"אורה, אך כל תזמורת זקוקה למחנך קבוע.

— אינך רגיל לנצח על אופירות, מאייסטרו?

— עשיתי זאת במשך שנה אחת באופירה המוסקבאית, אך משכתי את ידי מן הדבר. שונא אני את האופירה, אם היא איננה דרמה מוסיקלית במלוא מובן המלה. אם האופירה אינה מבוי צעזע בצורה הנכונה היא הופכת לקריקטורה. כשהזמר שר: הנני אוהב אותך! אך אינו פונה לנערה העומדת בצד אלא לקהל, אזי הופכת האופירה לראי מוסיקלי עקום.

— והמטרופוליטן?

— זו הטעות המוסיקלית החמורה ביותר של הדור! זהו תיאטרון שאליו צורפו חצי תריסר זמרים פחות או יותר טובים. אין זכר שם לדרמה מוסיקלית אמיתית. הדבר נתון בידי אימפרסריו הרוצה להרוויח כסף ולא יותר. בסגל אחד עשיתי נסיונות רבים ליצירת אופירה חדשה באמריקה. ערכנו הצגות נפלאות בלי "כוכבים". אתה מבין כל מלה היוצאת מפי הזמרים שלי שם. אני אף הזמנתי אופירות מיוחדות למטרותי. "פיטר גרימרי", למשל, הינה האופירה שלי.

השיחה שוטפת, ערה, תוססת. היישיש המופלא, "הגראנד אולד מן" של המוסיקה הינו כמעין המתגבר. בעל טעם, תרבות, חן, נסיון חיים עשיר ומגוון, רגש לאומי ואנושי מזוקק. לא ראיתי מנצח, אך אחר השיחה בלבד הגני משוכנע שהופעתי כאן תהיה המ"אורע המוסיקלי החשוב ביותר מימי בקורו של טוסקאניני. ועוד הבדל קטן: קוסביצקי יהודי חם וטוב. אשרי העם שנתן לעולם ולעצמו מוסיקאי, אמן בעל שיעור קומה כמותו.

אנשים נקחים מתרחצים במבריה...

כדי להתחזק ולהתענג. צמר ומשי כובסים באר פן הטוב ביותר בקצף העדין ללא אלקלי של טקסטיל שמפו; זה מניקה ומיפה גם יחד ומכיל פיל ממש את ימי קיומם של כל האריגים הרגישים.

טקסטיל
אמ

המפיצים היחידים: חב' נורית בע"מ

אפיזודה נבארי

(המשך מעמוד 4)

— צריך לשאול את בינייה, דומני שהוא יוכל לספר לנו כיצד הגיעה מעשייה משונה זו לאוזניה של הזקנה — אמר עמוס.

למחרת כשבא בינייה ציפו לו כולם באחד החדרים, וכשכנס מיד הקיפוהו בשאלות: — בינייה! אולי תוכל להסביר לנו פשר פטפוטי הזקנה בדבר משוגעים, והבראמה מדוע מקוה היא שגם אנו "נבריא" אי פעם...

בינייה לא הספיק עדיין לפצות את פיו כשנזרקה לו השאלה בפניו. הוא הניח את מוזותיו הקטנה, פשט מעילו, ופנה אל ראובניק תוך כדי תיזוף: — הרגע ראובניק, מיד אספר את כל העניין, ואז לא תתרגש כל כך. זמן רב התלבטתי במציאת הסתאה מתאימה לריכוזנו כאן, עד שיום אחד צץ ועלה רע"ן במוחי. חשבתי שאם אספר שכאן נאספים חוליריות ממחנות ההשמדה, יתיחסו אליכם התושבים מצד אחד כחי"ב, ומצד שני יחששו מלבוש עמכם בשיחה. נמצא שה"זקס" מבוסס הן מצד זרים והן מצדכם בעל כרחכם. סיפורי את הדבר לזקנה, ואמרתי לה שאני הוא הרופא שלכם. אני מקוה שהדבר ברור לכם כל צרכו. — סיים בינייה את דבריו ושלח מבטו בבחורים. גידי היה הראשון שהגיב, הוא פורץ בצחוק אדיר כשכרסו מתנועעת נוסח "באלי רינה" מזרחית...

— עכשיו כבר ברור לכם מדוע מפנים לנו מקום ב"נימוס" בכל מקום? — הסתאה נאה בחרת לנו — התריס אברשקה הדון-ז'ואן — כל התושבים מקיירים אותו כמטרופיט; עליהם אס"ר לחתור, אך לכל נערה שתקרב, מיד התנצל, עיניה מתחילות לפלפל בפחה, והיא נמלטת כל עוד נפשה בה. תחילה לא הבנתי, עתה הכל ברור. הסיכום הוא, שאין כל סיכויים להכיר בסבני בתנו נערה כלשהי, כי מסבני של נע"רות שאינן אוהבות לטייל בחברת חוליריות... — אברשקה סיים את דבריו, נראה מיאוש. בינייה הסתכל בו ואמר:

— בבארי אין יודעים על "בית החולים", תוכל לרדת לשם, בקרוב יור"ש ה"לכם לרדת לעיר, נערות לא תחסר אברשקה. וגם דומני שלא לשם זה באנו הנה. — רק אל תתחיל ב"ציונות". — הפסיקו אברשקה — אנחנו יודעים היי"טב שלא נשלחו הנה מטעם "חברת העובדים הארצישראלית", אבל כל זמן שיושב אדם בטל, הרי לא יזיק הדבר לבריאות כלל. השיב אברשקה. — איני בטוח! — ענה בינייה קצרות. — אני רואה שהתחלת להאמין בכנות שאתה רופא — אמר אברשקה. — הייתי במקומות גרושים מבארי ונשי ארתי בריא בהחלט. אם עברתי את מר"סי עיר ה"צניעות" בשלום, הרי בארי אינה אלא משחק בשבילי...

בינתיים החל מוטי הצעיר בחבורה לשחק באקדח ה"תופי" היפה שהיה ברשותו, ולפתע תוך כדי משחקו נכ"נסה סוכנת הבית, כיוון שראתה הו"קנה בכך, קפאה על מקומה מפחד וחוש הדיבור ניסל ממנה לרגע, אך מיד סובבה על עקבותיה סגרה את דלת החדר, ובמהרה נשמעו הדי צעדיה המ"הירים על גבי המדרגות. מעצוב בינייה את הבנין למחרת בבוקר, עכבתה הזקנה בצאתו: — קמתי מוקדם לראות אם האדון הרופא יצא שלם בגופו... כיצד לא תחשוש לשבת בחברתם כל הלילה, ועוד אחד מהם משתעשע בנשק? — אין חשש — השיב בינייה כמ"נוסה — אני רגיל אליהם, הם אינם עלולים להזיק לי. — הזקנה הסתכלה אחריו כשכנסו למכוניתו, ושפתיה דוב"בו כל אותה העת: — דוקטור אמין... דוקטור אמין...

ש. מאמט

רמת-גן "במקום" תל-אביב

מאז עשתה רמת-גן קפיצת-דרך שבי"מהירות-בזק מישוב-כפרי עטור נוי לעיר"ריה בעלת מעוף ותכנונית-מרחב גדו"לות, עדים אנו לכיבושים שקריית קריניצי מבצעת על חשבון תל אביב.

סמוכה היא רמת גן לתל אביב ואף"אם היותה עדיין בת אוכלוסייה של 20.000 גפש לערך, לעומת רבע מיליון תושבי תל אביב (או, אם לכלול את יפ"ת-תל-אביב רבתי — 300.000 גפש), הרי עיר-רגנים זו לוטשת עין על מעשים בקנה מידה ארצי.

הנה נתבשרנו, שהואיל ובתל אביב אין עדיין איצטדיון ראוי לשמו, תהיה פתיחת המכביה הקרובה ברמת-גן.

ציר מדינת-חוץ הקובע את בני-צי"רתו ותל אביב, מבקש לעצמו דירה דוקא ב...רמת גן.

בעלי תכניות לתעשייה וחרושת מנ"סים כעת תחילה את רמת גן כמקום מתאים להקמת מפעליהם, באשר שם יש מרחב לתנאים נוחים יותר, והעיקר: הצפיפות בה פחותה.

ועדי שכוונות מספר מאיימים, כביכול, בנייתן ישוביהם מגבולותיה המוניצי"פאלים של תל אביב, בגלל המסים הגבוהים. (את השירותים הטובים וה"משוכללים של תל אביב הם מוכנים, כמובן, לקבל ברצון, אך לשלם מסים כאנשי תל-אביב) — שאני.

שערי משרדו של קריניצי פתוחים לרוחה בפני הבאים לשאול מה אפשר לעשות בממלכתו, בעוד שתל אביב בלעה כבר מנת-אוכלוסין ומפעלים רבים, עד כי הלב סגור במקצת, בפני חדשים... תל אביב עדיין מלת-קסם היא למ"בקשי חיי כרך, אך רמת-גן בחרה בדרך"כיבושין אחרת: יש בה מן הכרך ומן הכפר, מן השאון ומן השקט — הכל בעת ובעונה אחת.

ומי יעמוד בפני סגולות כאלו?

זכור היטב

את היתרונות של

תרמאוויל

הספקת מים חמים:

עליך רק לפתוח את הברז ולהיות ממים חמים 24 שעות, יום-יום, בכמות בלתי מוגבלת. אין דאגה, אין תקונים. אנו דואגים לשרות תקין, חוזה ישרי אתנו יתן לך אי תלות באחרים. התייע"צות ללא התחייבות לכל דורש.

תרמאוויל

ת"א, רח' הרצל 26, 3367 מל.

לא נעים ביותר לספל בנושא זה ולא בלב קל עושה אני זאת. אלא, שתופעה זו הופכת להיות שכחה מדי בעיר.

אמהות רבות יוצאות עם ילדיהן לטייל. ביחוד לאחר ימים גשומים. בשדות ובגנים הצבועים משתשעות הן אתם. יש הדולקות אחריהם למען האכילם פרוסת לחם (בגנה אין לראות היום) ויש המעסיקות אותם בדברים של מה בכך.

והנה, לאחר כל זאת הילד צריך (תסלחו לי) לעשות את צרכיו. ואם הדבר הוא בגן צבורי או בשדרה — הרי זו מחצית הצרה.

אולם, באותו יום הלכה האם עם ילדה ברח' אלנבי הסואן, לפתע, נעצר הילד. האם הפשיטתו והילד עשה מה שעשה. לאחר זאת המשיכו בדרכם שמי חים ושבועי רצון. עוברים ושבועי חלפו על פניהם — ושחקו. איני יודע מדוע. יתכן שהם עושים, בדיוק כך, עם ילדיהם שהם.

חיילים מחוץ לתור

אחת מוכויות החיילים היא הכניסה לאוטיבוס מחוץ לתור. החיילים — זמנם אין להם וחבל לאבד דקה. אולם מה עושים כאשר המדובר הוא באוטובוס המסיע רק חיילים?

עמדו חיילים וחכו לאחת המכוניות הנוסעות לאחנה צאית. הנוסעים — כר לם חיילים. המכונית בנושה לבוא וראי שונים נעמדו בתור. הרגעים חלפו. החיילים התברו והתור הולך וגדל. אולם דא עקא, אחריהם נהיו ראשונים וראי שונים אחרונים. התברר כי אותם המאחרים החלו מוצאים להם מכרים מבין המקדמים וסופם נעמדו ראשונים. מרגע לרגע מתרבים "חכמים" שכאלה והתור הולך ומשנה פניו.

רגנו אותם ההגונים שעמדו בתור כיאות. וכשהגיע שוב "חכם" מאותה עדת "חכמים", שבקש להסתן לראשית התור. פנה אליו אחד מהחיילים המהיכים זה שעה ארוכה:

"שמע חבר! תואיל לומר לי! האם אתה מחפש פה את התור לחיילים!"

ענווה

נודמן לי לשהות קמעה ב"כסית" באחד הערים האחרונים. שני סופרים צעירים, שישבו לידי, התחכחו על ספר שלישי, מן המפורסמים.

אמר האחד: "שמע, א' אינו מוצא חן בעיני הפרסומות שהוא עושה לעצמו בזמן האחרון עוברת כל גבול".

ענה השני: "אל תגויס. זוהי בעצם פרסומת חד-פעמית בקשר לספרו העומד להופיע בשבועות הקרובים. דוקא עליו יכול אני לומר, כי ענו גדול הוא האיש".

ענה הראשון: "כן, הוא ענו. בדיוק כמו אותו הענו שכתב על דלת ביתו: פה גר הענו הגדול".

אשף

הוי איזה מצב ביש!

2.

אתה יושב בבית קפה בשעה 6 לפנות ערב, ולא הרחק ממך אתה מגלה אישיות חשובה שזה מזמן אתה משתדל להשיג משרה בחברה שהוא עומד בראשה. הוא שם לבו אליך ורומז לך להצטרף לחברתו. במבוכת מה אתה קם ומתקרב לשלחנו וברגע זה אתה נזכר שאינך מגולח כהלכה...

הוי איזה מצב ביש!

השתמש במשחת גלוח "שמך", ידידי, ותהיה מגולח למשעי מבוקר עד חצות!

* סבון גלוח — משחת גלוח — משחה ללא מברשת.

ולא עייפתי, ותארתי את הגיבור, ימי ילדותי, סביבתו ומשפחתו. הגיבור התיב, עזב את בית-הספר והיה צריך לצאת למסעו הראשון. מסע מעין מאד, בו צריך הייתי להכניס את כל מה שידעתי וכל מה שנראה לי על הרפתקאות ומאורעות. ומה עושה הגיבור שלי? מתחיל בקטטה יום לפני היציאה ו...נרצח. על כל הגיבורים בכל הר"מ מנים שקראתי עברו נסיונות דומים: — התכחשו, לחמו, נפצעו ותמיד נרצחו. והשלומיאל שלי עמד ונהרג כבר בקטטה הראשונה, והנה תם ספורי.

הספדי עליו היה גדול, לא יכלתי להתנחם. עברו ימים רבים עד ששכחתי את אשר עולל לי והחלטתי לכתוב ספר על נושא אחר.

החלטתי לכתוב על נער יפה, תעלור ליו וחיי. להכניס לתוך הספר תאור של כל האהבות שלי והאהבות אשר סופר לי עליהן מפי חברי וידידי, להביא נים, כמובן, שיגויים לפי התוכן והמצב, להרחיב ולהאדיר. בקיצור רעיונות נפלאים, וכמובן, בסגנון מעולה. הספר צריך היה להשתרע על מאות עמודים.

אחרי הכנות מרובות ישבתי לכתוב. במשך שלושה ימים לא הנחתי את העט. שריי היד נתייגע עד מאוד. לא יכלתי להניח אצבע. תארתי את הורי הגיבור שלי, את הסביבה בה נולד, את הסביבה בה גדל, אך עשיתי שטות גדולה. הבחירה לא היתה בסדר. אביו היה אותו רודף הרפתקאות, שנפטר בגיל צעיר והשאיר חברה הרה ללא חופה וקידושין. מתארים אתם לכם את הפרובלמות שהתעוררו, את הקשיים בהם נולד. על כל המכשולים האלה עברתי בהצלחה יוצאת מגדר הרגיל. מובטחני, שאפילו סולסטוי הזקן היה מתפעל מספורי אילו הבין עברתי. אך מה עושה בריון זה? בן לאב שלי מיאל? בגיל של שש הוא מקבל מחלת אבעבועות ומשחית את כל פרצופו ונחלש במידה כזאת, שנוקק להמצא בבית חולים במשך כל ימי חייו.

דכאון עצום השתרר עלי. כמה ימים ישבתי ולא יצאתי מפתח הבית. איזה חוסר מזל! מדוע נקטפים כל גיבורי באיבם? מיאנתי הנחם.

כשבוע לאחר שהכנסתי את גיבורי האבהים שלי לבית החולים הלכתי לבקר את רחל. מצב רוחי היה כמובן ירוד. מאד ירוד. רחל היתה סימפטית. ישבנו על הספה ולא הצלחתי להוציא הגה מפי. אט אט התחילה ידי מלטפת את יד הנערה. עולה ויורדת. גם הלב החל דופק בקצב מוגבר יותר. היא התקרבה אלי, כולה דרוכה. לפתע מבלי להרגיש נצמדו שפתינו. סוף סוף, גנחה רחל ונלחצה לגופי. רחל אהבתני! אמרתי ולא הוספתי. מבט רך מלא עדנה וכעין שביב נצחון פרץ מעיניה. יותר לא דברתי באותו ערב.

כעבור שבועים נישאנו. זכר הגיבורים שלי חלף מראשי. היא השכיחה אותם. אם יודמן לכם לבקר פעם בבית, תי, ואנו מקבלים אורחים יפה מאד, תראו אותי ורחל יושבים על הכורסה בנור חיות רבה ויחל מספרת. אלהים, כמה יפה היא מספרת...

מעניין להביא כאן את דברי חברו של בעל היובל, משה פיינשטיין, סופר ומשורר מעודן, שהעברית חיה על לשונו למרות נשמו את אויר ניו יורק, ואלה דברי המשורר פיינשטיין:

"דניאל פרסקי שלי, הקרוב כל-כך אל לבי ואל כל מהותי. חבר נעורים הוא שלי, חבר לרגש ולעבודה. הרבה השפיע עלי אהבתו הבלתי-מצויה לעב"רית; הוא העבד לעברית ידע גם לרצות את נפשי שלי לעברית כשם שרצע את נפשי של רביס-רבים ממחננו.

בפרסקי נתקיים: ואהב את העב"רית בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאורך, ושננת לבניך ודיברתה בה בשבתך בביתך ובכלתך בדרך ובשכבך ובקומך, וכתבתה על מזוזות לבך ועל לב חבריך.

אהבה קודמת לשנינו, לדיבור ולכתיבה. כתיבתו היא בפרוזה, אך בעצם היא שירה, פרקי שיר ללשון העברית ולספר העברי. כלום אין אהור בה זה הלשון העברית, ראיה לדברי שירי מאהובה בשר-והבשר אשר בשיריו של מאהובים? כלום אין הנאה מאהור בה שכזו גדולה יותר, מתמדת יותר בלתי-חולפת ובלתי-מתרופפת משל אהור בות בנות-עפר?

פרסקי הוא יותר מסופר ומשורר. הוא סמל, סמל האהבה לעברית. בתור סמל היתה השפעתו גדולה במחננו העברי הקטן. כי מה בעצם גדולתו של סופר אם לא כוח השפעתו על החיים? בואת אין סופר אשר ידמה לו ואשר יערוך לו אצלנו. פרסקי יודע להעלות בעטו גם ממסתרי הנפש הסובלת. הוא אוהב את החיים אהבת עברי וירא מפני המוות. יראת עברי. גילוי לב שבפרסקי, בכמה מרשימותיו הקצרות ומפעים לפעם גם בפיליטוניו, הוא מפיל. להתגלות שכזו זוכים רק בעלי עוז נפש, שאינם מתפעלים כמה שיאמרו אחרים."

בסיפורו של אנדראס האקס
 ליי, שעליו מבוסס הסרט, ע"י
 לה הגיבור, שאותו מגלם שארל
 בואיייה, לגרדום, ביומנתה של
 ג'סיקה טנדר. הצנזורה ההולנדית
 בודדת, המתעקשת לראות את
 החיים במשקפיים הקאזיפורי
 ניות הוורודות, דרשה שהוא
 יינצל ממות ברגע האחרון.
 אנדרוס האקסני חייך, נתן את
 הסכמתו והשליש את הדולא
 רים לכיסו.

תית. אמנות אינה יכולה ואינה צריכה
 להכנע לבקורת; היא חייבת להיות
 קודם כל חפשיה.

המשפחה השנה הבאות

מסוכן לנחש, ביחוד בימינו, כשה
 טכניקה משיגה אף את הדמיון הנוצרי
 ביותר. בכל אופן, יש לשער, שתוך
 השנים הקרובות ביותר, יעמוד הקול
 נוע, כפי שאנו מכירים אותו כיום, בפני
 שינוי מהותי: סרט התבליט עשוי
 לרשת את מקומו. פירוש הדבר לא רק
 שינוי טכני, אלא בעיקר מהפכה אמנו
 תית, השינוי הגדול הזה באמנות הקול
 נוע בא דוקא בזמן שהוצאות הייצור
 (מבחינה טכנית) יורדות והולכות בגלל
 שכלול מצלמות מסוגים חדשים, הקל
 טה מדויקת וזולה והתקדמות גדולה
 בסרט הצר ותזוזל יותר (16 מ"מ).

סרט התבליט יבוא באמצע תהליך
 ההוללה (שפירושו: יותר סרטים, שאי
 נם חלופים בגורמים כספיים גדולים
 וישפיע לרעה על המה האמנותית של
 הסרטים, כמו שהיה בתחילת הסרט
 המדבר.

ההתפתחות האחרת שאנו יכולים
 להצביע עליה בבחון היא: ביטול
 בתי הקולנוע הגדולים (והפיתוח לחי
 אטרונים). שכן הטלביזיה תביא את
 הסרט אל האדם, היושב על כורסה
 בטרקלין.

בית
 1 הקוסמטיקה

**הלנה
 טרכמו**

פרופסור האוניברסיטה
 ליופי, סדיב פריס

37 תל-אביב 37
 וח' מואיה

תפרקים מתוצרת צרפתית חדשה. ספול
 בעור חמים למי שיטה חדשה. בכל יום
 ג' התעצות קוסמטית - חנים

קופה זו הגיע הקולנוע הסובייטי לשיא
 אמנותי.

אולם הקרמלין חשב אחרת. ברא
 שית שנות השלושים בא מפנה. חיפש
 היצירה ניטל מן האמן וידו הכבדה
 של המשטר ירדה גם על הקולנוע
 הרוסי. אייזנשטיין הירבה לנודד בחוץ
 לארץ ולבסוף מת במיטב שנותיו. די
 בצנזורה מייצר סרטים סובייטים שיגר
 תיים, שהתעמולה הזולה מרובה בהם
 מן האמנות. פודובקין מכה על חטא
 סרטי הראשונים (אלה שהיו קלאסיים)
 ושדור שלם של במאים חונך עליהם
 ומוציא לשוק סרטי תעמולה כבדים
 ומשעממים.

כנראה שההלאמה אינה, בכלות הכל,
 הפתרון האידיאלי בשדה הקולנוע.

הטכניקה

אני מקוה שבשעתיד הקרוב תהיה
 אפשרות לחובבי הסרט בארץ לראות
 במועדונים כמה מן הסרטים שהוצגו
 בראשית המאה. תהיה להם אפשרות
 לעמוד על ההתפתחות הטכנית העצומה
 שחלה בקולנוע במרוצת חמשים השנה
 האחרונות.

התקדמות זו נובעת מרצונם של
 היצרנים להיות הראשונים בשוק בה
 תעה טכנית זו או אחרת (האחים וואר
 נר, למשל, עזרו לפיתוח ההקלטה הקר
 נית), חברות אחרות פיתחו שיטות
 צילום בצבעים, חברת מטרו נתנה לנו
 את סרט התבליט הראשון, ברית-המוע
 צות — את סרט התבליט ללא משק
 פים (וכו') והחיפושים האמנותיים של
 הבמאים.

מבין אלה האחרונים נזכיר בודדים:
 מליס הצרפתי, שגילה את סוד הקפ
 צה" בסרט. ביום אחד צילם ברחוב
 בסריו את התנועה. לפתע התקלקלה
 המצלמה. הוא טיפל בה רגעים אחדים
 והצליח להפעילה שוב. כשהקריין את
 התוצאה נזכר שבזמן שחקן את המצ
 למה, השתנה כמובן, הנוף שצולם. על
 הבד הפך במהירות הבזק אומניבוט
 לארון מתים וגברים הפכו לנשים. זהו
 הלהטוט הראשון שנתגלה בסרט.

גריפית האמריקני גילה שהסרט אינו
 רק תערוכה של תמונות, פלא אופטי
 וחסל, אלא כוח אמנותי היכול וצריך
 לעזור רגשות. הוא גילה שהתצלום
 הגדול כוחו יפה לקדם את רגשות
 הקהל. תצלומים גדולים של פניהן וידי
 הן של הגיבורות שלו פוזרים בכל
 סרטינו על הבמאי הגדול. אייזנשטיין
 הרוסי פיתח, בעקבות גריפית, את הקצב
 בקולנוע. הוא מצא שהתמונה הבודדת
 אינה מביעה הרבה בהשוואה לצורך
 תמונות, מהן אטיות, מהן מהירות,
 מזויות שונות, ממרחקים שונים, בעזרת
 העריכה (מונטאז') המחושבת השיג קצב
 ודינמיקה בסרטינו.

קינג וידור בסרטו "הללויה"
 השיג את הצורך האמנותי של קול
 ותמונה. אורסון וואלס, את הערך של
 צילום עומק, הסובייטים — ודובצ'נקו
 בעיקר, את השימוש האסתטי בצבע.

סרטים ותכנים

הזכרנו למעלה את הצנזורה הפני
 מית השולטת ללא מצרים הן בארצות
 הברית והן באנגליה (בברית-המועצות
 קיימת הצנזורה ביתר חריפות, אבל
 אופייה שונה בתכלית). צנזורה זו פו
 עלת לפי תקנון שכל החברות הסכימו
 עליו. הוא נוגע בעיקר בתוכן הסרטים
 המוסרטים באולפני הוליווד ואנגליה.
 והרי כמה מן היצירות שעבודים
 קולנועיים (לא מסורסים) שלהם לא יוכ
 לו בשום פנים לעבור צנזורה זו: חלק
 גדול מן התנ"ך והברית החדשה, לפחות
 חמש מיצירות שקספיר, "סר טון"
 למוליר, "הדה גבלר" לאיבסן,
 "האב" מאת סטרינדברג (וכמה מחזות
 אחרים לאותו מחבר), "בשפל" לגור
 קי, "ליזיסטרטה" מאת אריס
 טופנס ועוד ועוד, כמה מן היצירות
 הללו עובדו איפפע לסרטים, אולם
 בסיורם ניכרים, כדי לספק את הצנ
 זור הנאור.

הצנזורה היא, איפוא, התקלה העי
 קרית בדרכו של הקולנוע לבגרות אמ

חמישים שנות קולנוע

מאת יוחנן שגער

את ממנו הרב שהשקיע בסרט. הוא
 מתערב בהכנתו, דורש שהסרט יכיל
 סממנים בדוקים למשיכת קהל, שלא
 יהיה עמוק מדי, כדי שאספילו הצופה
 קשה התפיסה ביותר יוכל להבין. הוא
 חושש מפני הפסדים שייגרמו לו על
 ידי הצנזורה הממשלתית או צנזורה
 פרטית. הוא עורך צנזורה מוקדמת על
 סרטי: בסרט אמריקני בא תמיד הגב
 על עונשו, איש אינו מתאבד, קללות
 אסורות בהחלט, זוגות נשואים מעולם
 אינם ישנים במיטות כפולות. אסור
 לסנוע בכבודה של דת כלשהי. מוטב
 שלא לפגוע בכבודו של עם (זכור
 עיני "חרב במדבר" בלונדון; ולא רץ
 לא יגיע סרטו המצויין של דוד לין,
 משום שהצנזורה בארץ לא תרשה להג
 אות על הבד יהודי מוזקן, שהוא מפקדם
 של גנבי כיס...).

אחולתם של הצנזורים ולחצם של
 גופים ציבוריים השפיעו במידה רבה
 על יצרן הסרטים, ואילו צוה להוציא
 לשוק סרטים שרובם הגדול מתאים
 לילדי בית ספר.

ברם, הכסף הרב המוצא על כל
 סרט גרם לעלייה עצומה של רמת
 הביצוע. יצרן הסרטים יכול למשוך
 לאולפניו את טובי אמני הבמה, את
 גדולי הבמאים, הציירים, המוזיקאים,
 משום שהוא יכול לשלם להם סכומים
 העולים לאין ערוך על מה שיקבלו
 בתיאטרון, או באולם הקונצרטים.

כך מרכז הסרט את מבחר אמני
 הבמה בעולם. לעתים קרובות מדי
 רואים אנו סרט טפשי, ילדותי, מצונזר,
 אבל המשחק בו הוא לרוב ללא כל
 דופי.

הקולנוע המודאם

הנסיגה הגדול ביותר לשחרר את
 הסרט מעול אילי-הממון נעשה בברית
 המועצות בשנות העשרים. חופש מלא
 ניתן לסרטאים מסוגם של אייזנשטיין,
 דובצ'נקו, ברטוב ופודובקין. הם צלמו
 קלומטרס רבים של סרט בנסיגותיהם
 שתירמו הרבה לאמנות החדשה. מספר
 הסרטים שאייזנשטיין לא סיים גדול
 בהרבה ממספר יצירותיו השלמות. בת

הקולנוע הוא אמנות המאה העש
 רים. אמנם, עוד כחמש שנים לפני רא
 שית המאה הוצגו בבתי קפה בסריו
 ובלונדון הסרטים הראשונים. אולם לא
 היו אלה אלא תמונות קצרות; הצגתן
 נמשכה לא יותר מדקה אחת. נושאיהן:
 "רכבת נכנסת לתחנה", "גלים בים",
 "פועלים יוצאים לשער בית-חרושת",
 וכיוצא באלו.

רק בראשית המאה העשרים היה
 בכוח הסרט, הודות להתקדמות טכ
 נית מספיקה ולהצלחה הרבה שהאירה
 לו פנים, בקרב הקהל הרחב, לשאוף
 אל פניהם נישאים יותר.

בשלושה זרמים מקבילים צעד הסרט
 מאז ועד עתה: באפיק הכסף, באפיק
 הטכניקה ובאפיק התוכן. רק לעתים
 רחוקות התמזגו שלושתם והיו לים
 גדול: אלה הם הסרטים הגדולים של
 מחצית המאה.

הקולנוע כעסק גדול

אם נצרך יחד את ההון המושקע
 והתחזיר בכל שלבי הקולנוע בימינו
 במדינות כמו ארצות-הברית, צרפת, אנ
 גליה, איטליה וברית-המועצות, נמצא
 שהסרט על ייצורו ושיחקו הוא אחת
 התעשיות החשובות והגדולות ביותר
 מבחינה כמותית בעולם כולו.

עוד בראשית המאה עמדו על עתי
 זו המסחרי של הסרט בעלי-עסקים
 שהיו מאז לשם דבר בעולם הקולנוע;
 לראון גומנט ושארל סאתה בצרפת,
 תומאס אדיסון בארצות-הברית, ובתקר
 פה מאוחרת יותר גולדוויין, צוקור, שנק
 ושאר אילי-הכספים של הוליווד, המכ
 תבינם עד היום את טעמים האמנותי
 למיליונים שהקולנוע הוא מזונם הרוחני
 היחיד.

התלות ביסוד הכספי אינה מפתיעה.
 ההוצאות המרובות הכרוכות בהכנת
 הסרטים, אף הפסוטים והצנזורים, מצ
 ריכות גישה עסקית, אם אמנם מקוה
 היצרן לראות את הקרן החוזרת.

ברם, במקום שהכסף משחק תפקיד
 כל כך חשוב, חזקה על האמנות
 שתפגע.

יצרן הכספים חושש שמא יפסיד

השפעת תנאי האקלים שלנו על השערות

בשורה גדולה לצבור כולו היא הידיעה על האמצאה החדשה, "זנולין" —
 פרי חקירות אנטי-מדע מפורסמים בשווייץ. אמצאה זו זכתה בהכרת עולם
 המדע והישגה הצלחה בלתי-משוערת ותוצאות חיוביות מפתיעות וחוללה
 עייכ מהפכה בשטח מניעת נשירת השערות והרחקת הקשקשים.

מיריני אנשים בעולם כולו ורובבות בארצנו סובלים קשה מגשירת
 שערות וקשקשים. תרופות לעשרות הוכנו כדי להלחם בתופעות האלו, אך
 ללא תוצאות מספיקות. אנשים מפסידים זמן יקר וכספים מרובים ועל פי רב
 — לשוא.

חברת "אמקא", מפעלים כימיים וקוסמטיקה, הצליחה לרכוש את סוד
 הכנת האמצאה הנ"ל בישראל, בהשתמשה לייצורה בחמרי-גלם מתוצרת ישראל
 ומצמחים טבעיים.

"זנולין" — שימושו יעיל במיוחד בתנאי האקלים של ארצנו, בו אנו
 מהלכים עפ"י בגלוי-ראש והשער להשפעת השמש, האבק והגשם.

"זנולין" ממריך את מרוץ הדם, מרכך את השערות, משוה להם חן וברק
 טבעי.

"זנולין" הכולל בתוכו את כל החמרים הנכרחיים לשער ולעור הראש,
 הוא האמצעי העולמי החדש, היעיל ביותר נגד נשירת השערות, הוא מרחיק
 קשקשים ומונע גירוד.

השימוש ב"זנולין" — מבטיח, אף במקרים החמורים ביותר, לאנשים
 הסובלים מקשקשים, טיהור מחלט מקשקשים ומניעת נשירת השערות, אחרי
 שימוש רצוף ושיטתי במשך חודש ימים.

את "זנולין" אפשר יהיה להשיג בכל בית מרקחת ובימ"ס לצרכי קוסמטיקה.

אשת האכר

על הנזק הרב שנגרם לחנוכי בעקב ההכרח לשלוח אותי לשנות שרות במשק. אבא היה זעף ודיבר על קלקול המידות. כל אחד מן האורחים הוסיף נופך משלו. רק אמא ירדה שפופה במקומה ליד ולא זעה כמלוא הנימה — מבטה קפוא בפני אבא. הכל חששו שמא אקלקל חלילה את מידותי, שכה רבות עמלו להקנותני למען לא אביש את שם — הר ד"ר קולר.

אותו ערב נשמעה לראשונה ההצעה להשיאי לאדם נאמן, אשר יחזירני למסלול מיד לאחר שרותי במשק. כך הוסכם שאנשא מיד בשוכני הביתה וביי נתיים ימצאו לי מועמד רציני.

אותו לילה בכיתי בחדרי. אבא נכנס זעף, הדליק את האור ואמר: "אל לך לבכות על עובך את הבית, יש הורים הדואגים לך!" לא עניתי לו מאומה.

ההכשרה היתה בקיבוץ הצעיר עין-זרדים, במרחק מה מהכפר על רכס ההר. לפני תום מחצית השנה עזבו את מקום ועברו להתישבות-קבע על שטח בסביבת הגליל.

אנשי הקיבוץ לא חשבו להשאר במקום. התמרמרות שררה בין החברים על העיכוב בעליה למקום קבע ודבר זה גרם לכך שהיו סגורים ביותר בתוך עצמם. לפתע הופענו אנחנו כחמש-עשר נערים ונערות. היינו זרים להם וחם לא אבו לקלטנו. הקימו לנו מחנה קטן מעט מחוץ למשק. שם היינו נמצאים בזמננו הפנוי. עד יום עזבנו את הקיבוץ לא נתקשרו כל יחסים עם החברים.

כבר מהיום הראשון לבואנו נפגשנו בבני-הכפר גבעתי. גם הם אשר נמקו בשממון חיפשו חברה ובואנו למקום הוסיף מעט חיים לכפר נידח זה. בני הכפר היו מתגוררים בקבוצה ליד אהלינו, הסתובבו אנה ואנה, ולאחר ימים מספר לבשו עוז והחלו מתקרבים אלינו. קשה היה להבדיל ביניהם ולא פעם החלפנום זה בזה, באשר לכולם היה אותו הפרצוף האפורי נסוך התנומה, כאילו הוצק בדפוס אחד. אריה בעלי היה הראשון שהכרתי.

מיעטתי לבוא הביתה לבל אשמע מוסרם של הורי. נתתי לאריה שיכבשני לאיטו, למרות שבהנאה רבה מוכנה הייתי לירוק בפרצופי, מעולם לא עשיתי זאת. חודשיים עברו עד שיצר הודון ותעורר, התפתח בתוכי, ולבש צורה מוחשית ביותר להפיר את תכניתיהם של הורי.

בצאתי עם אריה מידי ערב לשדות הפקדתי עצמי בידיו. הוא היה מגוחך במנהגו האווילי. אך, מעולם לא העזי להרחיק לכת. ירא היה שמא שוב לא ארצה לראות פניו. מידי ערב הציע לי נישואים. לעגתי לו בלבי. אך, עם הזמן נתקע הדבר במוחי ובהנאה רבה הרהרתי כיצד אשלוט בבית... עד אשר נאותי להצעתו.

בכפר נערכה מעין חופה אומללה. הרב המקומי סידר את הקידושין. נכחו רק אביו של אריה ומספר שכנים. אמו לא באה מאחר שמתה עליו עוד בהיותו ילד.

באשר להורי הסברתי עד כמה יקשה להם להגיע למקום. "ובודאי יבואו לבקרני", הוספתי. אך הם לא הספיקו לבוא לעולם. ואכן נקמתי והלכתי בדרכי.

בעלי ואב לבני — שניהם קורצו מאותה האבן האפורה והמאובקת. האב היה בסוף שנות הארבעים. שפתיו התפוחות מרי, גילו שינים שחורות מטבק ועיניו המלאות נימי דם בלטו מחוריתן באימה. נודעתי כש הרגשתי לראשונה את הבל פיו שעה שגחן עלי. אך, גם לגסות דיבורי התרגלתי עם הזמן ומצאתי סיפוק בשני הפרצופים שסובבו אותי. לעיתים בערב היינו נועצים זה בזה מבט מטומטם וקנאי, שהביע הרבה יותר מכל הדיבורים האפשריים. דבר לא נאמר: לא צחוק, לא שירה ואף לא כעס, כאילו שררה דממת קבר בבית, התרגלתי לאלם בהמי זה.

יום אחד עובר כמשנהו — קמים, עם הנץ החמה, עובדים, ושוכבים שוב לישון. לעיתים, בחודשיים האחרונים, נדמה לי, כי אף פרצופי הפך אפור, וכי גם שפתי תפוח, עיני בולטות ומלאות נימי דם.

בלילה חוזרות הפרות לרפת, הגברים נסרחים מבית הקפה המזוהה היחידי שבכפר שתוים ומבולבלים. לאחר שהם נותרים על יצועם נדמה לי, כי הנה גם אני איני אלא פרה שנוספה לרפת.

ולפתע נשתררה שוב זממה כבדה. משב הרוח העלה מעט עלים יבשים שצנחו ארצה.

— "עוד כמה ימים תשאר בכפר" — נשמע שוב קול האשה, כשהוא רפה מאד.

— עד שבת. ענה הגבר.

ואז?

— איני לוקח אותך עמי. גם לי אשה בבית. קולו היה חד, ונאמרו בחפזה.

האשה נצמדה לגופו והחלה בוכה. מרחוק נשמעה געירתה של פרה ברפת.

העמידה. שסבלו ממיחוש ראש, קיבה, או הצטננות קלה. תמיד נרשמה להם אותה התרופה. החולים היו משתהים בחדר עבודתו של אבא ומדיינים עמו על קלקול המידות של הדור הצעיר. אחר כך, כבודך אבא, היה המבקר שואל בעצתו ומשום מה נשתמר בי הרושם, כי מעולם לא מילאו את הוראותיו הקפדניות ואילו "המחלה" היתה עוברת בין כה וכה מעליה.

אבא היה עריץ בבית. עריצות זו שלא יכול להשליט בחדר עבודתו מצאה לה פורקן ביחסו לאמא ואלי.

אמא היתה חולת קצרת מיום שעמדתי על דעתי, יצור נכנע, יראה את בעלה ואת האלוהים. תפלותיה נאמרו תמיד בחשאין. אבא קרא להן גינוני נשים והיה פורץ בכעס מידי דברו על הנה, ואמא היתה גוהגת אותה שעה להביט בו בעינים דומעות. לאחר שבגרתי מעט ניסתה אמי לקרר אלי, אלא שלא נמצא בה העוז לכך. לעיתים תלתה בי מבט בעינים קמות ושפתיה נעו כאילו רצתה לומר דבר מה. אך, קולה לא נשמע לה.

במיוחד זכורות לי הארוחות בבית. לאחר שהכל הוגש לשולחן, היה עלינו להמתין עד אשר יחליף אבא את צארתו, יענו עניבת-פרפר חדשה, ירים פעמון-יד קטן שהונח במיוחד במרכז השולחן ויצלצל בו. היה זה אות, כי עלי ועל אמי לגשת לשולחן. אבא היה טועם ראשונה מהאוכל — רק אז החלה הארוחה. מאומה לא נאמר עד גמר הסעודה ורק לאחריה היה אבי קם וכאילו דרך אגב מחוזה דעתו, אם לשלילה — היתה אמי מביטה בו באימה ואם לחיוב — קרנו עיניה מששון.

כלפי נהג בחומרה יתרה. מצא לנכון להקדיש מרבית משכורתו לשכר לימודי בגימנסיה והיה חוזר ואומר זאת בכל עת.

מי ערב נכנס לחדרי, בחן את מחברותי וחזויה דעתו. תמיד נמצאה בפיו גערה. שעה שיצא השאיר את הדלת פתוחה לרווחה אחריו. אסור היה לי לסגרה למען יוכל להשגיח על מעשי בהיותי בחדרי, לבל אתבטל חלילה מלימודי. ספרי קריאה היה עלי להחזיק ליפי רשימה מדויקת שערך כשבילי, בשבע עינים השגיח שמא נמצא ברשותי ספר אחר מאשר הורה לי לקרוא.

בסיימי את הגימנסיה נאספו בביתנו כל המכרים, שהם גם לקוחותיו של אבי. כולם לבושים שחורים כלהלחיה. לאחר מאכל קל ותגניג החלו דנים בע' תידי בכובד ראש. הרגשתי עצמי קטנה ועלובה בא' חירה כבדה זו. החסד שעשו עמי היה, שלא שלחוני לחדרי ולכן לא העזתי לנוע מהכסא.

תעודתי עברה מיד ליד. כל אחד בחן אותה ונענע בראשו. אבא העיר כמה הערות על ציונים נמוכים, בביכול, ועל חוסר שקידה מספקת. השיחה נסבה

שניהם שכבו צמודים על גבי העלים היבשים של עצי האקליפטוס, שכיסו את תילי החול, ממערב לכפר הקטן גבעתי. השוכן לרגלי הרי-הכרמל. בתי-הכפר נבנו מאבן אפורה, שנחצבה בהרים הסמוך כים, ואילו גגות הרעפים בלטו ביותר בתוך שממון צבעי האבנים המסותות. כל הכפר לא היה אלא סימטה צרה אחת מלאה שיירי קופסאות חלודים וגללי בקר.

מרחוק נשמעה המולת הים, אשר הדהדה בין רוכסי ההרים השחורים מול הרקיע. אכן, לא קשה לנחש, כי מושבת "ברון" לפניה.

תרגול השמיע קולו המנסר והמתכתי ואחריו ענו בקול ענות גבורה שאר תרגולי החצרות, כשהם עומ' דים על גרוטאות הברזל המהווים את הגדרות בכפר. ריח הרפתות והזבל עמד בכל עוזו באוויר והוסיף לתום הלילה. רק רוח איטית, מכיון הים, הפיגה את המחנק.

הוא והיא, שניהם גראו כצלליות בין האצבעות הכבדות שהטילו גזעי העצים בצלם על פני הקרקע. גוף האשה רעד ונלחץ ביתר עוז אל השוכב מולה. לאחר שניות מספר הרפתה ממנו.

קולה שבר את הדממה. היה זה קול המבקש את הלב: צרו ורוחי כאב חם. לא היתה בו מאומה מהעמדת הפנים. תחילה בגד בה גרונה, אחרי שיעול יבש תחלה מדברת.

— "התבין" פנתה אליו ומבלי לחכות לתשובתו המשיכה כשהיא מפסיקה מידי פעם, כדי לרכו את אשר בלבבה.

"הוא היה היחידי, שביקש את ידי. היחידי ששלט' תי בו. לעיתים היתי מרשה לו שיהיה מנשק את לחיי ומלטפני ופעמים אחרות שלחתי מעל פני. היית אומרת: ילך, איני רוצה לראותך. שונאת אני את אוזניו השעירות. היתה בהן מן הבהמיות. לא רק באוזניו, בכל פרצופו — בגופו. אלא שהשעמום בערבים היה גובר עלי והוא היחידי שבא לראותני. משים עצמו כלא מרגיש עד כמה מאוטה עלי חב' רתו. אפשר שלא הבין כלל, כי עורר בי גועל. היה בא לפתח אהלי ובעיניו הבעת-הבהמה הנכונעת בפני אדונה".

הפסיקה לרגע משטף זיבורה. הפכה פניה כלפי צמרות עצים כשהיא שוכבת על גבה. הגבר התמיד לבחון את פניה. קול האשה נשמע שוב כשהוא מאומץ במקצת.

"הורי רצו שאתחתן, אבי היה רופא כללי, אשר חוג לקוחותיו קטן ביותר — רובם יוצאי גרמניה. מקום בו נולד, למד והמשיך לחיות בכל נימי נפשו. עד יום מותו לא ידע לצרף משפט בעברית. אחרי מותו, נפטרה אף אמי. אך, הדברים היו בעודם חיים. החולים לא באו לאבי להבקר, אלא כדי לצאת ידי חור' בתם. מעולם לא היה זה מקרה רציני, שכן אחרת היו פונים לרופא אחר. תמיד ביקרוהו נשים בגיל

פתרון התחרות הכותרות

מתוך הפתרונות הרבים שנשדחו אינו בחרנו בזו שז' מר ג. הרשקוביץ, תל אביב, שכתב: "ככה יעשה לאופנים הנוסעים ללא מסים"... יואידינא הזוכה לסור למערכת עתוננו לקבלת הפרס.

שופטת הילדים

מאת חוה ברנד

בית משפט לילדים עבריינים הראוי לתפקידו, הוא אחד הבעיות אשר טרם נפתרו בארצות רבות ומתקדמות, וגם בארצנו.

לא פעם נכתב בעתונות על חוסר מוסדות מתאימים לילדים העבריינים, שצריכים משום כך לבלות את תקופת המאסר בבתי הסוהר הרגילים ובתנאים שאינם מתאימים לגילם ובודאי שאינם עוזרים להטבת מעשיהם והרגליהם. חר" סר תקציב - נאמר - לא רק להקמת בית סוהר מיוחד ומתאים, אלא גם להקמת תנאים שימנעו את הנער והילד מלהגיע לבית המשפט. מועדונים, מגרשי משחקים וספורט, שימשכו את לב הילד המשחק בקלפים ובקוביה ומעשן סיגריות מגיל צעיר. פיקוח על ביקור בהצגות הקולנוע ועוד ועוד. רב החסר על הילד, אך חסר עוד משהו שיונע תלוי בתקציב. חסרים האנשים המתאימים שישבו בבית המשפט המיוחד לילדים שופטים, כי לא כל שופט מבין את נפש הילד ולא כל איש חוק יודע כיצד לקרב את לבו של הילד ולהתקרב אל הילד. ולהיפך, אנשים המוכשרים לתפקיד זה - אין להם מושג בחוקים ובדרכי המשפט וכס המשפט רחוק מהם.

כידוע - לא רק ארצנו לוקה בחסרונן זה. עוד רבות הארצות שלא מצאו את הדרך למניעת פשעי הצעירים.

אחת הערים שמצאה פתרון היא העיר ממפיס במדינת טנסי אשר בארצות הברית.

בית המשפט לצעירים בעיר זו אינו מזכיר כל עיקר את בתי המשפט הישראליים. במקום הספסלים המקובלים ישנם כסאות נוחים ובמקום השולחנות הכהים ישנם שולחנות נאים ועליהם עומדים תמיד פרחים רעננים. המשפטים מתנהלים באורח בלתי רשמי. "היו מעין בית משפט של שולחן עגול" - אומרת השופטת - לכל אחד ישנה האפשרות לדבר ואיש לא יעזוב את החדר ברגש מרידות ועלבון. ובכך הבה נשב אל השולחן ונברר את הבעיה.

השופטת עצמה? זהו סוד גלוי, שהיא לא למדה מעולם בבית ספר למשפטים ומעולם לא עברה את הבחינות המקובלות לאנשי החוק. בת רופא מפורסם. אביה מת בילדותה והיא החליטה ללמוד רפואה. היא הצליחה אף לשכנע את אפוסטרופוסיה להכניסה לבית ספר לרפואה, אך אחותה הבכירה מתה והשאירה ילדים קטנים. וקמליה - השופטת - החליטה לוותר על שאיפותיה.

הנקוי לבעלי טעם
קשת מנקה וצובעת

תיה בלימודים ולתפל בילדי אחותה. באותם הימים הכירה עורך דין צעיר ומלא מרץ ונישאה לו. והיא התמסרה למשפחתה ולשלושת ילדיה הקטנים.

אך בעלה, שהעריך מאד את כשרונו, נותיה, השפיע עליה שתלמד משפטים במשרדו. ובמשך שנתיים היתה עובדת בערבים במשרד ועוד שנה וחצי עבדה עבודה חלקית במשרד.

יום אחד, כשליחתה את בנה לבית הספר, החלה תוהה בפנה על אופי הילדים ואנשים שהוא נפגש בהם בבית הספר. "תפקידה של אם טובה אינו מסתיים בבית", אמרה. ועוד באותו יום הלכה לבית הספר על מנת להפגש עם מורי בנה. לא עבר זמן רב וביוזמה נוסדה אגודה של "מורים והורים" והאשה הראשונה נבחרה למחלקת החינוך של העיר. ואז החלה מתבוננת בעיר עצמה, לראות מה עובר על הילדים אחרי עזבם את בית הספר. והרבה הרבה דברים לא מצאו חן בעיניה.

כשהגיעה השעה לבחור בשופט חדש לבית המשפט לצעירים בממפיס היתה קמילה קלי מפורסמת בכל העיר כאשה היכולה להשפיע על כל אדם להצטרף למחלקתה למען הנוער. ולמרות העובדה שהיא לא עמדה בבחינות חוק הוצ'א פקודה מיוחדת המאפשרת לה להיות שופטת. ואם כי היא טרם ניגשה לביטוי הנוהג אלה, פעם אחת בלבד. בכל שנות עבודתה הרבות, סירב בית דין עליון לאשר את פסק דינה.

כל הילדים שהיו בטיפול שומרים לה אמונים וזוכרים אותה לטובה. כל אימת שהם עוברים על פני בית המשפט הם נכנסים לומר לה שלום. "אין יכולה לשחרר ילד מהרגליו הרעים" - לא על ידי הטפת מוסר ולא על ידי גזרות - היא אומרת "לעיתים קרובות מטיפים להם מוסר בשעה שהם אינם מסוגלים יותר לקלוט את הנאמר להם. כשהתנהגותו של הילד היא רעה - יש בראש ובראשונה למצוא את הסיבה ולרפאה". עונש גופני נחשב בעיניה לא רק כבלתי מועיל, אלא כמזיק.

"אם יש לילד נפש ומרץ, הרי אין ספק שאפשרויות רבות לפניו. אם את עוזרת לילד שקט וחסר פקולה, יתכן שתצטרכי לשאתו כל חייו, אך אם תשני לטובה ילד שובב ופראי, הרי תשהירי בזה כוח פורה ומועיל". לפני שהם מרגישים בכך, היא מעוררת את הילדים העבריינים ליסוד מגרש משחקים חדש, בעזרת העיריה או להציטרף לתנועת נוער קיימת. כל ילד מקבל סינור לפיתוח כשרונותיו האישיים. והיא משיפה על ההורים למדד ילד המצטיין בעבודת כפיים מקצוע מתאים במקום להפכו לפקיד ממדרגה שניה.

בהצליחה כל כך עם ילדי העיר היא מטפלת עתה הרבה בהוריהם. "האשמה אינה בילדים - היא אומרת - אלא בהורים. רוב החסרונות בילדים - הם המבוגרים" - ואכן כל מיני שגיאות וחסרונות של הורים מתגלים בבית המשפט.

ישנם הורים העוקפים בעצמם את החוק - "רק מעט" - ומתפללים כשילדיהם מפירים אותו לגמרי. רבים האבות האומרים לילדיהם: התבונן היטב אם אין שוטר בסביבה? ומגבירים את מהירות המכונית עד הרבה מעל המותר. ישנם הורים הרבים תמיד זה עם זה ואינם שמים לב שילדיהם שותים כל מלה היוצאת מפייהם, ותמיד ישנן האמהות האומרות: נקה את רגליך, סדר את בגדיך, אל תעלה על הספה, אל תעשה את זה ואל תעשה זאת... והווי הזה הומנה לכל ילד

לצאת אל הרחוב ואל כל מה שהוא נוי שא בחובו.

ורעים מכולם הם ההורים המסרבים לשאת באחריות האבהות או האמהות. "כל ילד מחפש את אהבת הוריו" - אומרת השופטת - "רבות מהנערות שיצאו לרחוב יצאו על מנת לחפש את האהבה שנמנעה מהן בילדותם. הורים החושבים לצאת ידי חובתם על ידי סיפוק הצרכים הפיזיים בלבד, ואו להשאיר את הילדים לבית הספר או לעזרות - שוברים את לב ילדם.

ואכן, השופטת יסדה לה בית המשפט שבו היא מכהנת תחנה מייצגת להורים. מאות הורים מתייעצים בתחנה זו ומביאים לשם את ילדיהם לשם עצה ועזרה לפני שיגיעו לחטא עצמו. ולא לחנם קוראים לבית המשפט שבו היא מכהנת "אחד המרכזים הגדולים למניעת חטא באמריקה".

השופטת רוצה להוכיח להורים ולכל איש מבוגר שאין דבר כזה כמו ילד "רע". וכל מה שילד, שסטה מדרך הישר זקוק לו הוא מידה מספיקה של אהבה והבנה. והיא מוכיחה זאת!

ורדה קפליצקי, הפסנתרנית והמלחנה המוסיקלית, חזרה מנסיעה ממושכת בחו"ל.

סיורים קלים בעיר

לא פעם שמענו את הסברות שבעוד שנים לא רבות נחיה לפי כפתורים. רצונך ארוחה - לחצי כפתור זה. רצונך נגינה - לחצי על כפתור שני. רצונך נסיעה נוחה - הרי כפתור המיועד לכך.

כמובן שאנו צוחקות לסוד הצמיצום הזה. ואיננו מאמינות שנוכח בו, אך משהו מעין זה מצאתי בקופסת הקטנה שראיתי בחנות לכלי בית.

מה זה? - שאלתי.

חבל כביסה - ענה החנווני.

ואכן בקופסת קטנה זו, העשויה מתומר פלסטי, ושקוטרה אינו עולה על 8 ס"מ, ישנו חבל כביסה באורך של 10 מטר בערך. את יכולה להשתמש בו בין בחדר ובין בחוץ. בחדר אם בטיה בימי חורף או בחצר ובמפרסת בקיץ, ושוב אין החבל הקבוע צריך לקלקל את מראה המרפסת. הכיני רק שלשה חוים או מסמרים בשלש פינות שעל אחד מהם תחלי את הקופסת הקטנה ועל שני האחרים תחזיק את החבל. יש לך אפשרות למתוח את החבל במקרה שיתרופף מכובד הלבנים. כמובן שאין הוא עבור כביסה גדולה, סדינים, ציפות וכדומה. אך הוא טוב בשביל כביסה קטנה, גרביים, לבנים, מגבות ובגדי ילדים. "זיפ" שם הקופסת הקטנה, ואחרי שהלבנים מתייבשים ואת מסירה אותה את מגלגלת את החבל בחזרה לתוך הקופסה ומניחה אותה במגירת המטבח עד לכביסה הבאה.

הרהורים

א. העצב הטוב.

יש יגון היפה מן השמחה. יש עצב שהוא נפלא אף מן האושר הגדול. שונה הוא תכלית שינוי מן הצער המכרסם בלב. הצער - עלוב הוא, מכוער, שנוא. הצער קודר ואפור. הצער - יש לו פשר, ועל כן, חסר אונים הוא, מדכא ומביש. נימה של יאוש שורה בו. אין הוא נותן מנוח לאדם, רודפו בלי הרף, כבד ומעיק - מעמסה...

העצב - אין לו פשר. נפלא הוא. הרבה מן השירה יש בו... עצב כזה מרגיש אדם בשעה מאוחרת של בין הערביים, שעה שבני אדם מהלכים ברחובות שקטים ורוגעים. יגון מופלא זה אצור אף, אף בילדה העומדת בודדה, נשענת על גדר, ואף בשירתו של שתי נערות קטנות, המדלגות ברחוב. שירה תרישית ושלוחה.

יגון מופלא הוא גם בעיניה של העלמה השוכבת על הספה בחדרה האפל ומתבוננת דרך וילאותיה הזעירים לאיטם, לאיטם - בשמים החחוריים תכולים ההולכים וכהים ההולכים וכהים ובכרוש הירוק הנע חרש - ועיניה מתמלאות דמעות. עצב סתום גם בלבו של אדם עת יתייצב מול יופי מושלם. עצב בלבו - עת יאהב. שווה הוא עצב זה בכל תענוגות העולם.

ב. האור הלבן והאור הצהוב.

שונאים אנו את האור הצהוב, אך את האור הלבן - נאהב. אוהבים אנו את ברכ הוזה הצהוב, אך את אור החשמל הצהוב - נשנא. לבנו נמשך אל אורו הלבן של הירח, אך אור פנסי הרחובות בלילה - ידחה אותו.

מהו שנאהב באור הלבן? האם זהו הוורד, ואולי החורון, הנצנץ הכספי - שנוסכים עלינו רגש נות, עצבות, חוסר מנוחה ומשיכה לאין קץ...

האם חוק פיסיו בלבד כאן - ולבנו נמשך בהשפעת קרני הירח לקראת משהו בלתי ידוע, בלתי נתפס - כמו שגלי הים נמשכים לירח?

"ירח יקר הולך" - את מי לא עטף כליון נפש גוגה ועז למראה אורו השפוף על העולם? מי בעל נפש ולא ישנא את עגולי האור הצהובים הנשפכים מפנסי הרחובות אכולי הש"מ, ממון, המגרשים את קרני הירח הבהיר רות, הדורסים כל יופי?

קשת
KESKET
מרחיק כל ריח רע מחפה
תארוך יצהר
זיכיות - לחצי כוס מים

קולא בלוינין ברשתה של חולדה

(המשך מעמוד 15)

ברעהו בלא גאווה יתירה, וכאן נודמן ובא ליסטים שלישי.

זאן זיפלאר, סחן בעלי-בשרים, מגיר לח ואדמוני, שראשו גגול כראש חויר היער, לחיו נפחות, עיניו טרוטות, שקועות בארובותיהן, ומראהו בכי עת תמיד כמראה תוקע-בחוצה.

— הרי לך שני תרגומים נצים! — אמר וצחק בקול, — זכיה גדולה אתם זוכים, אם בשל התרגומות תמרטו זה-לזה את הכרבות! — וטוים! ואני כמ רואים, האין היא מתנפחת מרוב נחת, שאתם מתקוטטים כשדירשחת? נקבה אשר צזאת — תענוג לה לגרוור בשוליה עזר של מאהבים, ולהוטים אחרי בשרה... רצונכם לשמוע עצת-הכם? הריני נתונה לכם בחינם: עשו שלום בינכם וצפצפו עליה, בני; שהיא מצפצפת עליכם, פנו לה עורף ולא פנים ושאו רגליכם, שניכם גם יחד, צער גדול תצטער וסוף-סוף תצטרך, אם תרצה ואם תמאן, לבחור בחירה — ונראה בע' לילי, במי משניכם חשקה נפשה. ובכן, שאו רגליכם, מושו מפה! אל תתבו-ששו! יפה שעה אחת קודם! דרכו עז! סמכו עלי, אנשים נלבים! בעוד נעליכם המרופטות גרורות בדרך צר-פה, הריני יושב לי בכאן, ידידי הריני יושב לי בכאן לתועלתכם: אנשים-אחים מסייעים זה-לזה, שאני שומר אורי-חותה של היפיפה ומודיעכם כל תא-ניותיה ואניותיה, ולכשתבחר בחירתה, אבשר את הבשורה לבעל-המזל, ויקום חברו ויתן חבל על צווארו, ועכשיו נלכה נא ונלגום לגימה, שהלוגם לשכ-רון — שובר צמאון, אהבה וזכרון.

ואכן, שברגם שבר גדול כל-כך (שתינו כמו ספוג!), שעוד בערב ההוא, כשיצאנו מבית-המרות, צרנו צרורי-חינו, לקחנו מקלותינו בידנו, ובלילה שאין בו ירה, שוטים שכמונו, יצאנו בתרועת-נצחון, כשני נאדות נפוחים, בלב מלא רחשי תודה לגיפלאר טוב ומי-טיב זה, שהיה מגחך לו בעיניו הקטני-טנות מתחת לשמורותיהן השממנות, בפנים מזהירים כקדל של חוירים.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרטים מיוחדים
תל אביב
יום שלישי 28.2 וביום חמישי 2.3 בשעה 8.30 בערב
המנצח: סרגי קוסביצקי
סוטה מס' 3 — י. ס. באך
מבוא ל"חובנטינה" — מוסרגסקי.
"הים" — דביוסי
סימפוניה מס' 7 — בטהובן.
כרטיסים במשרד התזמורת, אלנבי 56, 11-2, 4-6.

האופרה הישראלית
פתח תקוה, כאולם, "היכל"
יום ה' 23.2 בשעה 8.30
הספר מסביריה
המנצח: ג. זינגר
תל אביב
יום ג' 28.2, בשעה 8.30

מוסקה
המנצח: ג. זינגר
חיפה
יום ה' 2.3 בשעה 9
ספורי הופמן
המנצח: מ. גורניקין
קרית חיים
יום ה' 9.3 בשעה 8.30

תאים
בהשתתפות אדים דה-פיליפ
המנצח: מ. גורניקין
כרטיסים:
ת"א — ביליק, אלנבי 68, טל' 5018;
פתח-תקוה — בית מסחר נייפלד;
חיפה — גינצבורג, הרצל 25, טל' 3621;
קרית חיים — קופת קולנוע, "בית-העם".

הבימה

יום ה' 23.2, "ברברה בלומברג"
הצגה לפועלים, תל-אביב
יום ה' 23.2, "חליל הכשפים"
ב"ציון", בשעה 9 ירושלים
מוצ"ש 25.2, "חליל הכשפים", ת"א
יום א' 26.2, "חלום ליל קיץ"
הצגה לפועלים, תל-אביב

א ה ל

תיאטרון פועלי ישראל

יום ה' 23.2 אינקובטור עד הסע
ב"ב בערב
יום ה' 23.2 אליזבת ברגנר הופעה
יחידה ב"ב בערב
יום ו' 24.2 הופעת אליזבת ברגנר
גבת
מוצ"ש 25.2 אינקובטור עד הסע
2 הצגות: ב"ב וב' 9.15 ת"א
מוצ"ש 25.2 הופעת אליזבת ברגנר
גבת

תיאטרון קאמרי

יום ה' 23.2, "הם יגיעו מחר"
בבית העם, ב"ב 8.30 קרית חיים
מוצ"ש 25.2, שתי הצגות ב"ב 6.30 וב"א
יום ה' 26.2, "הצל", תל-אביב

המטאטא

"עגל הזהב"

יום ה' 23.2.50 ב"ב 9 "ארמון" חיפה
יום ב' 27.2.50 ב"ב 8.30 רמת-גן
יום ג' 28.2.50 ב"ב 8 תל-אביב
התחלת ההצגות הרגילות ב"ב בערב

לי-לה-לו
כאולם ישיה חזק המזודש
תכנית מס' 16

מתח גבוה...!

חזיו ורעם ב"ב בריקים
יום חמישי 23.2, "רמה", רמת-גן
מוצאי שבת 25.2 תל-אביב
יום ראשון 26.2 תל-אביב
יום שני 27.2 תל-אביב

פתרון תשבץ 11

במאוזן:
1 — הקטגורף; 7 — תנין; 8 — בשנה; 10 — מונית; 12 — תא; 14 — רבע; 15 — גס; 16 — גיב; 18 — ספק; 19 — דשא; 20 — אדר; 22 — באר; 24 — רוק; 26 — צל; 27 — ברד; 29 — רץ; 30 — בת-קול; 32 — עברי; 34 — בחשה; 36 — גימטריה.

במאונך:

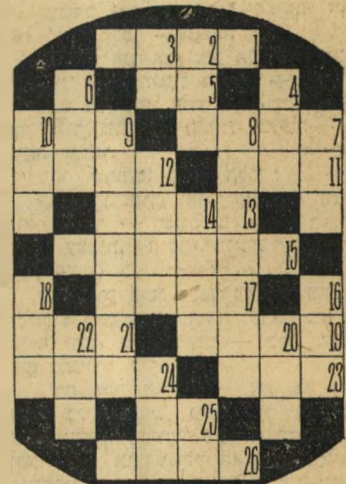
1 — הן; 2 — קים; 3 — טנור; 4 — גביע; 5 — רשת; 6 — מן; 7 — תלחן; 9 — הפסק; 11 — נבל; 13 — אידול; 15 — גפרור; 17 — בשר; 22 — בצוע; 23 — סרק; 25 — קצבה; 27 — בתים; 28 — זובר; 30 — ברי; 31 — לחי; 33 — בג; 35 — שה.

תשבץ מס' 12

(כתיב חסר)

מאת: פנחס הרזי

במאוזן:

1 — מקום בגלעד; 5 — שלל; 7 — הנפן אחרי פריחתו; 9 — עדין לא; 11 — אושי; 12 — מצלה סינית; 13 — קר מבדיל; 15 — מחלה המתפרצת לרוב בצורת מגפה; 17 — שודד; 19 — סימן הפסק; 21 — פוסה; 23 — תבואה צומחת בשדה; 24 — מדקדק; 25 — עדין; 26 — יוצא מגדר הרגיל.

במאונך:

2 — צמח טרופי; 3 — זהב מווקק; 4 — זוג בהמות; 6 — מאבות הטומאה; 7 — שלישית האיסה; 8 — השפעה על זולת באמצע-עים לא ישרים; 9 — סובלני; 10 — גניעה; 12 — קלף; 14 — סופר צרפתי נודע; 16 — פולס; 18 — יורדים; 20 — סימן; 22 — אסף; 24 — מין תמר; 25 — עמודים.

באר מסבות מפוראר

במוצאי שבת שושן פורים 4 במרץ ההתחלה בשעה 9 בערב. בכל אולם תיאטרון "מורבי" בהשתתפות טובי האמנים, תזמורת מובחרות, פרסים, הנגלות, בחירת מלכת פורים, הפתעות ועוד...
צב רוח פורצי צרום בנצחם של: גולנד וסעדיה דמארי
כרטיסים: "כרטיסי אלנבי 31, אחים אליהו, הרצל 15, "בני", יפו ובקפת ערב כל ההכנסה מוקדשת לטובל בעולי חיים

פרנסוס

תל-אביב, אולם "אהל-שם", בשעה 8.30
רמיט של הפסנתרן האיטלקי
לוציאנו סנויאורג'י
בתכנית חדשה

כרטיסים אצל: שליונגר ושפרינגר, נחלת-בנימין 2;
"הכרטיס", אלנבי 31; "מנדלי", רח' בן-יהודה 62;
"כנף", רח' בוסטרוס 9, — יפו ובקפת הערב.

תכנית בתי הקולנוע

החל ממוצאי שבת 25.2.1950

מגדלור	אוריון	ארמון, חיפה
שיר נולד	שבוע עשירי גיני בלינדה ג'ן ווימאן לו איירס וצירלס ויקפורד	נעלים אדומות
אופיר	אסתר	אורה, חיפה
שבוע שני חדות העלומים	שבוע שני המעין המתגבר	קונסטנטין זסלנוב

כתבת המערכת והנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12, טל' 4414, ת. ד. 1962 / העורך האחראי והמיל: א. קיסרי / דפוס: מ. שהם, תל-אביב, רחוב פין 6, טל' 2239 / גלופות: צינוגרפיה "ארץ-ישראלית" בע"מ / ההפצה: דוד טפלר ובניו.

תור האביב הגיע...

ברוך משנה העיתים! לפני ימים ספורים בלבד עדיין בוססו רגלינו בשלג, קפאנו בכפור ונרטבנו בשטף גשמים. והנה, כאילו בין לילה אחד, נשתנה מזג האוויר מן הקצה אל הקצה. בממלכת עליונים אין צורך בזמן רב להחלפת תפאורות הרוחות, השמש והעבים... שוב זכים השמים בתכליתן ושוב שורה על כל, רוח האביב המלבב...

צילום: רוקנשטיין

רק לפני ימים מספר שיחקו בכדור-שניג. היום חוצים את הכביש בשמחת-אביב.

שיירה שיצאה לשוח לאור השמש...

ניצני אביב בפריחתם.

אירידה אביבית ללא מלים...

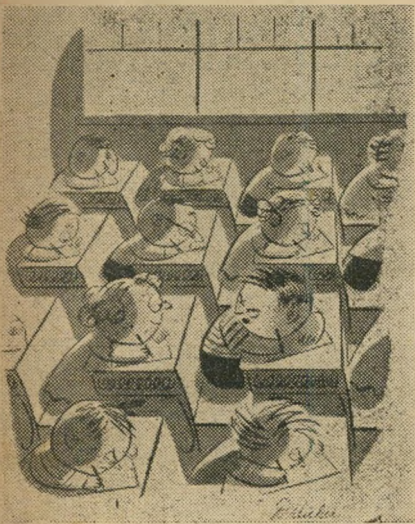
גם הסבתא נהנית מצחות האוויר בגן...

העולם הזה צוואר

נאמנות שבחקרכה

„אידיוט, למה לא חכית לי בפנים“.

„אינני מעוניין בחיוכך, כי אם בתשובה לשאלה“.

כיבוד בימי צנע...

„הייתי מציעה לך מן הסוכריות שהבאת לי, אולם אנו שומרים עליהן בשביל האורחים“.

מזחמת אחים במחנות

שמעון: מלחמת אחים מאיימת לפי רוב בישוב.

יעקב: !!!?

שמעון: העולים החדשים מאירופה התקיפו את עולי תימן בחורף בשלג — ואלה האחרונים הודיעו, שיערכו התקפת-נגד בחמסינים בקיץ... שלמה גיפשוטין, ראש-צ

שיחת נשים

— בעלי מדבר משנתו, האם גם בעלך עושה כן?
— לא. הוא משעמם גורא, הוא רק נוחר...

צבא הקבע

המדריך: אופן החזקת הרובה שלך אינו מוצא חן בעיני.
החייל: לא באתי הנה כדי למצוא חן בעיניך...

בין מחשבה ומעשה...

המדריך: קפוז מעל הגדר.
החייל: אני מפחד.
המדריך: חשוב שאין לך מוצא אחר, אלא לקפוז על פני הגדר, כי ערבים מאתורין.
החייל: חשוב שכבר קפצתי.
יעקב נורוק, ת"א

חייל מעשי...

חייל המתייצב לעתודות נשאל ע"י הרשם, למי להודיע במקרה אסון.
— „לחברה קדישא“ — משיב החייל.
לב רפאל, כפר-אטא

שיחה טלפונית

השעה היתה מאוחרת. כל פקיד המשרד כבר הלכו הביתה. רק אחד מהם נתעכב לשעה קלה. פתאום צלצל הטלפון. הפקיד לא מיהר לענות, אלא גמר לעשן את הסיגריה, זרק את זנבה דרך החלון ואחד ניגש לאיטו אל הטלפון:
— לעזאזל! לכל הרוחות! מדוע אני צריך לחכות כל כך הרבה זמן עד שתיגש לטלפון?!

— אל תצרח ואל תצחצח! אמור מה רצונך.
— איך אתה מעז לדבר אלי בל-שון כזאת? היודע אתה מי אני? אני המנהל הראשי!
— והיודע אתה מי אני? — שאל הפקיד.
— לא.
— טוב מאוד! — ענה הפקיד וה-ניח את השפופרת.
רמי נודלמן, ת"א

הוא מכיר רק באהבה אפלטונית...

„חץ מהכלבים, הנשים הן הידידות הגדולות ביותר של האנשים“.

מעשה בזבוב

ארבעה דיפלומטים: אמריקני, צר-פתי, סקוטי ואנגלי ישבו בבאר וש-טוּסְקִי.

ארבעה זבובים נפלו לתוך כוסיהם של 4 הדיפלומטים — ותגובתם היתה: האמריקני זרק את הכוס עם המ-קה.

הצרפתי הוציא את הזבוב וש-טתה את הויסקי.

הסקוטי הוציא את הזבוב, התקי-נו ומצץ ממנו את הויסקי.

האנגלי הוציא את הזבוב והושיטו לסקוטי בשאלה: „כמה אתה מציע בעדו“?

אסתר צימבליס, ירושלים

ויקרא שמה בישראל...

שמענו, כי אגודת העתונאים ה-ציאה חוזר לחבריה, בו נתבקשו ל-כנות כל ילדה שתיוול בשבוע „באל העתונאים“ בשם באלאליקה...

מרים ריינר, באר-שבע

טעות פטלית...

האשה נמצאת באמבטיה. החלבן מצלצל בדלת, — רגע — קוראת האשה, מורידה מעל שהיה תלוי על הקולב, יוצאת ומקבלת את החלב.

החלבן תוקע בה את עיניו ומסתלק.

כשחזרה לאמבטיה נוכחה, כי בח-פזונה לבשה את מעיל הגשם השקוף מניילון.

בנימין א., ראש-צ

האחד-דור

הסיגריה החדשה של אחים בזרנו בע"מ

פרס של לירה אחת זוכה בעל הבדיחה הנדפסת ראשונה במדור זה. בדיחות א-נא לשלוח למערכת „העולם הזה“. על מעטפה יש לצייר: „עולמנו זה הקטן“.